

**LIETUVOS RESPUBLIKOS MUITINĖS
2015 METŲ VEIKLOS
ATASKAITA**

2016 M. SAUSIS
VILNIUS

TURINYS

I. LIETUVOS RESPUBLIKOS MUITINĖ	4
VIZIJA	
MISIJA	
KOKYBĖS POLITIKA	
II. LIETUVOS RESPUBLIKOS MUITINĖS 2015 M. VEIKLOS	
ATASKAITOS SANTRAUKA	5
III. PROGRAMA „LIETUVOS RESPUBLIKOS MUITINĖS VEIKLA“	6
1. Finansinių interesų apsauga	6
1.1. Muitinės administruojamų mokesčių surinkimas	
1.2. Muitinės įplaukų struktūra	
1.3. Muitai	
1.4. Pridėtinės vertės mokestis	
1.5. Akcizai	
1.6. Muitinės administruojama mokestinė nepriemoka	
1.7. Lietuvos Respublikos muitinės papildomai priskaičiuoti mokesčiai	
1.8. Prekių muitinės vertės tikrinimai	
1.9. Tarifinių kvotų administravimas	
1.10. Asmenų ūkinės ir komercinės veiklos tikrinimai	
2. Kova su neteisėta prekių apyvarta, organizuotu nusikalstamumu ir terorizmu	9
2.1. Kontrabandos tendencijos	
2.2. Rizikos valdymas	
2.3. Nustatyti pažeidimai	
2.4. Ikiteisminiai tyrimai	
2.5. Prekių sulaikymai	
2.6. Sulaikytų prekių administravimas	
2.7. Mobilųjų grupių veikla	
2.8. Įvežamo kuro kontrolė	
3. Tarptautinės prekybos reguliavimo priemonių taikymo priežiūra	14
3.1. Ekstrastato sistema	
3.2. Intrastato sistema	
3.3. Muitinio tranzito sistema	
3.4. Netarifinių priemonių taikymas	
3.5. Tarifinis prekių klasifikavimas	
3.6. Muitinės laboratorijos veikla	
3.6.1. tyrimai muitinės įstaigoms	
3.6.2. tyrimai juridiniams asmenims ir valstybės institucijoms	
3.7. Prekių kilmė	
4. Paslaugų juridiniams ir fiziniams asmenims teikimas	16
4.1. Papildomų paslaugų teikimas	
4.2. Įgaliojotojo ekonominio operatoriaus statuso suteikimas	
4.3. Ryšiai su verslo organizacijomis	
4.4. Asmenų konsultavimas	
4.5. Informacija Lietuvos Respublikos muitinės interneto svetainėje	
4.6. Ūkio subjektų veiklos priežiūra	
5. Muitinės veiklos valdymas	18
5.1. Muitinės departamento kolegija	
5.2. Veiklos tobulinimas	
5.3. Personalo valdymas	
5.4. Mokymas ir kvalifikacijos tobulinimas	

- 5.5. Kandidatų į tarnybą muitinėje tikrinimai
- 5.6. Tarnybinių nusižengimų prevencija ir tyrimas
- 5.7. Korupcijos prevencija ir kontrolė

6. Integruota muitinės informacinė sistema

20

- 6.1. Integruotos muitinės informacinės sistemos priežiūra
  - 6.1.1. Lietuvos Respublikos integruotas tarifas (LITAR sistema) ir Mokesčių apskaičiavimo ir patikros sistema (MAPS)
  - 6.1.2. Muitinės spaudų ir kitų žymų sistema SMS
- 6.2. Integruotos muitinės informacinės sistemos patikimumo ir saugumo užtikrinimas
- 6.3. Elektroninės muitinės paslaugų tobulinimas
- 6.4. Muitinės finansinių išteklių, mokesčių ir jų apskaitos bei vidaus administravimo sistemos tobulinimas
- 6.5. Lietuvos Respublikos muitinės duomenų saugyklos tobulinimas
- 6.6. Muitinės deklaracijų pateikimo elektroniniu būdu taikant „vieno langelio“ principą elektroninės paslaugos diegimas
- 6.7. Lietuvos Respublikos muitinės informacinių technologijų saugos užtikrinimas

7. Kita svarbi Lietuvos Respublikos muitinės veikla

22

- 7.1. Tarptautinis bendradarbiavimas
  - 7.1.1. dalyvavimas ES institucijų veikloje
  - 7.1.2. ES programa „Muitinė 2020“
  - 7.1.3. Lietuvos Respublikos muitinės teikiama techninė pagalba kitų valstybių institucijoms
- 7.2. Muitinės interesų atstovavimas teismuose administracinėse ir civilinėse bylose
- 7.3. Lietuvos Respublikos muitinėje gauti ir išnagrinėti skundai
- 7.4. Administracinė tarpusavio pagalba

I. LIETUVOS RESPUBLIKOS MUITINĖ

Lietuvos Respublikos muitinė – valstybės institucija, sauganti visuomenę nuo neteisėtos tarptautinės prekybos daromos žalos ir sudaranti palankias sąlygas verslo plėtrai.

Didėjanti prekybos globalizacija daro didelę įtaką muitinės veiklai. Būdama globalizacijos procesų centre, muitinė dalyvauja prekybos reguliavimo ir kontrolės veikloje, nes privalo apsaugoti Europos Sąjungos vidaus rinką ir visuomenę, užkirsdama kelią neteisėtam draudžiamųjų ir ribojamųjų prekių gabenimui, kovodama su muitinės veiklą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimais, atlikdama baudžiamąjį persekiojimą. Europos Komisijos parengtoje ES Muitų sąjungos raidos strategijoje išskirti pagrindiniai strateginiai tikslai, kurių turi siekti ir Lietuvos Respublikos muitinė, kontroliuodama išorines Europos Bendrijos muitų teritorijos sienas, užtikrindama visos ES piliečių saugą ir saugumą, privalo įgyvendinti Europos Bendrijoje taikomą muitų ir tarptautinės prekybos politiką.

Lietuvos Respublikos muitinės pareigūnai dalyvauja tarptautinių organizacijų renginiuose, Europos Komisijos ir Europos Tarybos komitetų posėdžiuose, taip pat įvairiuose tarptautiniuose projektuose.

Muitinės pareigūnų patirtis ir kvalifikacija sudaro prielaidas kurti modernią, efektyviai ir geranoriškai su verslu bendradarbiaujančią instituciją.

Taikant viešojo administravimo tobulinimo priemones, gerinamas muitinės sistemos valdymas, stiprinami muitinės pareigūnų administraciniai gebėjimai, teikiamos kokybiškos, visuomenės poreikius atitinkančios paslaugos. Siekiant laiku reaguoti į besikeičiančias sąlygas, ieškoma veiksmingų sprendimų, siekiama tobulėti ir būti atviriems naujovėms, stiprinti partnerystę su verslo visuomene, efektyviai naudoti išteklius ir įgyvendinti priemones, mažinančias administracinę naštą.

VIZIJA

Lietuvos Respublikos muitinė – lanksti, skaidri, efektyvi ir patikima valstybės institucija, prisidedanti prie tarptautinės prekybos grandinės saugumo užtikrinimo, išlaikanti deramą pusiausvyrą tarp muitinio tikrinimo ir teisėtos prekybos palengvinimo ir taikanti moderniausius darbo metodus, grindžiamus partnerystės ir verslo skatinimo principais.

MISIJA

Saugoti Lietuvos Respublikos ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių visuomenę, rinką, aplinką ir finansinius interesus nuo neteisėtos tarptautinės prekybos daromos žalos, sudarant palankias sąlygas teisėtam verslui.

KOKYBĖS POLITIKA

Lietuvos Respublikos muitinė, įgyvendindama Lietuvos Respublikos muitinės veiklos strategiją 2011–2015 metams ir siekdama tobulinti organizacijos vadybos sistemą, atsižvelgiant į muitinės veikla suinteresuotų šalių poreikius ir lūkesčius, nustatė šias veiklos kryptis, susijusias su kokybe:

- Maksimalus** suinteresuotų šalių teisėtų poreikių ir lūkesčių tenkinimas;
- Užtikrinama** rinkos ir visuomenės apsauga vykdant prekybą su trečiosiomis šalimis;
- Institucijų** bendradarbiavimo gerinimas;
- Tinkamas** deleguotų funkcijų vykdymas;
- Inovacijų** ir modernių darbo metodų taikymas;
- Nuolatinis** dėmesys darbuotojams;
- Ėjimas** veiklos rezultatyvumo didinimo link.

Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas), teritorinių muitinių ir specialiųjų muitinės įstaigų vadovybė:

- asmeniniu pavyzdžiu skatina kokybės gerinimą Lietuvos Respublikos muitinėje;
- užtikrina kokybės vadybos sistemos, atitinkančios Lietuvos standarto LST EN ISO 9001:2008 reikalavimus, funkcionavimą, tobulinimą ir nuolatinį jos rezultatyvumo gerinimą;
- tiesiogiai taiko Lietuvos Respublikos muitinės kokybės politikos nuostatas, vertindama savo ir muitinės pareigūnų tarnybinį elgesį;
- skiria reikiamą išteklių kokybės tikslams pasiekti.

II. LIETUVOS RESPUBLIKOS MUITINĖS 2015 M. VEIKLOS ATASKAITOS SANTRAUKA

Muitinės departamentas – tai institucija, įgyvendinanti Bendrijos muitinės kodekse ir Lietuvos Respublikos muitinės įstatyme numatytas funkcijas.

Lietuvos Respublikos muitinės sistemą sudaro Muitinės departamentas, Muitinės kriminalinė tarnyba, Muitinės informacinių sistemų centras, Muitinės laboratorija, Muitinės mokymo centras, Vilniaus, Kauno, Klaipėdos teritorinės muitinės ir 38 muitinės postai.

2015 m. gruodžio 31 d. duomenimis, Lietuvos Respublikos muitinėje dirbo 2 250 pareigūnų, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį (toliau – darbuotojai), iš jų 2 113 pareigūnų, 3 valstybės tarnautojai ir 134 darbuotojai. 13 proc. pareigūnų dirbo vadovaujančiose pareigose.

Muitinės sistemoje 95 proc. pareigūnų turi aukštąjį universitetinį išsilavinimą, 1,5 proc. – aukštąjį neuniversitetinį, 3,4 proc. – aukštesnįjį ir 0,1 proc. – vidurinį išsilavinimą.

Muitinės departamento strateginis tikslas – siekti patikimos Lietuvos Respublikos ir ES visuomenės, rinkos, aplinkos ir finansinių interesų apsaugos tarptautinės prekybos srityje, įgyvendinti ES muitų ir bendrąją prekybos ir kitas su prekyba susijusias bendrąsias Bendrijos politikas.

Lietuvos Respublikos muitinė, vykdydama Bendrijos tarptautinės prekybos priežiūrą, prisideda prie sąžiningos ir atviros prekybos skatinimo, Lietuvos Respublikos vidaus rinkos apsaugos, visos tiekimo grandinės saugumo užtikrinimo. Glaudžiai bendradarbiaudama su kitomis Europos Sąjungos institucijomis, muitinė atlieka itin svarbų vaidmenį:

- remiant teisėtą prekybą ir stiprinant konkurencingumą;
- užtikrinant teisingą muitų ir mokesčių mokėjimą;
- kovojant su klastotėmis ir piratavimu;
- apdorojant informaciją, vertinant prekybos pobūdžio pokyčius ir atliekant rizikos vertinimą, kad būtų atskleistos finansinės apgaulės, teroristinė ir nusikalstama veikla, ir taip prisidedant prie kovos su kitų rūšių sukčiavimu, organizuotu nusikalstamumu, prekyba narkotikais ir terorizmu;
- saugant aplinką ir piliečius nuo visų rūšių pavojingų prekių.

Siekdamas pirmiau minėtų tikslų, Muitinės departamentas 2015 metais vykdė Lietuvos Respublikos finansų ministerijos strateginio veiklos plano programą – „Lietuvos Respublikos muitinės veikla“.

Ataskaitiniu laikotarpiu Lietuvos Respublikos muitinė administravo muitus, akcizus ir pridėtinės vertės mokesį už išleidžiamas į laisvą apyvartą importuotas prekes. Per šį laikotarpį į valstybės biudžetą surinkta 142 mln. 236 tūkst. eurų muitų, akcizų ir PVM. Mokesčių surinkimo planas – 122 mln. 98 tūkst. eurų. Mokesčių surinkimo planas įvykdytas 116 proc. (surinkta 20 mln. 138 tūkst. eurų daugiau nei planuota).

Kontroliuojant importuojamų prekių muitinį įvertinimą ir vykdant tarifinio reguliavimo priemonių taikymo kontrolę bei atlikus Lietuvos Respublikos asmenų ūkinės komercinės veiklos patikrinimus papildomai priskaičiuota 20 mln. 129 tūkst. eurų mokesčių.

Ataskaitiniu laikotarpiu Lietuvos Respublikos muitinė į valstybės biudžetą už juridiniams ir fiziniams asmenims suteiktas papildomas paslaugas ir turto nuomą pervedė 110 tūkst. 186 eurus.

Kovojant su oficialiai neapskaityta ekonomika, buvo vykdomos prevencinės priemonės muitų ir mokesčių administravimo srityje, taip pat priemonės siekiant sustiprinti akcizais apmokestinamų ir plataus vartojimo prekių kontrolę.

Ataskaitiniu laikotarpiu Lietuvos Respublikos muitinės pareigūnai surašė 7 006 administracinių teisės pažeidimų protokolus (toliau – ATPP). Muitinės kriminalinės tarnybos pareigūnai pradėjo 286 ikiteisminius tyrimus.

Ataskaitiniu laikotarpiu Lietuvos Respublikos muitinės pareigūnai dėl muitų teisės aktų pažeidimų sulaikė prekių, kurių preliminarinė vertė – 30 mln. 599 tūkst. eurų.

2015 m. Lietuvos Respublikos muitinė keturiems patikimiems ir nepriekaištingos reputacijos asmenims suteikė įgaliotojo ekonominio operatoriaus vykdytojo statusą ir išdavė AEO sertifikatus. Galiojančius AEO sertifikatus šiuo metu turi 33 Lietuvos Respublikos asmenys.

III. PROGRAMA „LIETUVOS RESPUBLIKOS MUITINĖS VEIKLA“

Programos tikslai:

1. Siekti efektyvios Lietuvos Respublikos muitinės veiklos.
2. Sukurti naują Integruotos muitinės informacinės sistemos versiją, atitinkančią ES elektroninės muitinės reikalavimus.

Lietuvos Respublikos muitinės veiklos organizavimo programos lėšos skiriamos Muitinės departamento, teritorinių muitinių, Muitinės kriminalinės tarnybos, Muitinės informacinių sistemų centro, Muitinės mokymo centro ir Muitinės laboratorijos darbuotojams išlaikyti bei išlaidoms, reikalingoms Lietuvos Respublikos muitinės įstatyme numatytų funkcijų vykdymui, užtikrinti.

Programa yra tęstinė, kintama, priklausomai nuo Lietuvos Respublikos Vyriausybės pavedamų funkcijų pasikeitimų.

Programa „Lietuvos Respublikos muitinės veikla“ 2015 m. vykdyta įgyvendinant tris uždavinius:

1. Užtikrinti ES rinkos, visuomenės ir finansinių interesų apsaugą, remti verslo bendrovių konkurencingumą, lengvinti teisėtą prekybą, kontroliuoti tarptautiniam prekių gabenimui naudojamas tiekimo grandines, plėtoti valstybių narių muitinių ir kitų institucijų bei muitinės ir verslo bendruomenės bendradarbiavimą.
2. Mažinti neteisėtą narkotinių, psichotropinių medžiagų ir jų pirmtakų, tabako (tabako gaminių) ir alkoholio apyvartą.
3. Užtikrinti kokybiškas muitinės elektronines paslaugas, taikyti automatizuotas muitinio įforminimo, muitinės kontrolės, mokesčių apskaitos ir kontrolės bei vidaus administravimo priemones, užtikrinti nepertraukiamą Integruotos muitinės informacinės sistemos darbą ir pasiekti, kad ji tenkintų muitinės ir verslo poreikius.

1. FINANSINIŲ INTERESŲ APSAUGA

1.1. Muitinės administruojamų mokesčių surinkimas

2015 metams muitinei nustatytas 122 mln. 98 tūkst. 26 eurų muitų, akcizų ir PVM įmokų į valstybės biudžetą surinkimo planas.

Muitinė administruoja muitus, akcizus ir PVM už išleidžiamas į laisvą apyvartą importuotas prekes. Į valstybės biudžetą surinkta 142 mln. 236 tūkst. eurų muitų, akcizų ir PVM. Mokesčių surinkimo planas įvykdytas 116 proc. (surinkta 20 mln. 138 tūkst. eurų daugiau nei planuota).

(Eur)

Laikotarpis	2014 m. surinkta (įskaityta)	2015 m. planuota surinkti (įskaityti)	2015 m. surinkta (įskaityta)	2015 m. pokytis, palyginti su 2014 m.		2015 m. plano vykdymas	
				+/-	proc.	+/-	proc.
I ketv.	30 215 700	28 660 000	33 353 845	3 138 145	10	4 693 845	116
II ketv.	30 176 053	28 930 000	36 339 263	6 163 209	20	7 409 263	126
III ketv.	32 271 763	30 910 000	35 319 458	3 047 695	9	4 409 458	114
IV ketv.	35 500 200	33 598 026	37 224 224	1 724 025	5	3 626 198	111
Iš viso	128 163 715	122 098 026	142 236 789	14 073 074	11	20 138 763	116

1.2. Muitinės įplaukų struktūra

Didžiausią muitinės administruojamų mokesčių įplaukų dalį sudarė muitai (70 proc.), PVM (21 proc.) ir akcizai (9 proc.) (2014 m. muitai – 67 proc., PVM – 19 proc. ir akcizai – 14 proc.).

Muitinės administruojamų mokesčių surinkimas į valstybės biudžetą pagal mokesčių rūšis 2014 ir 2015 m.

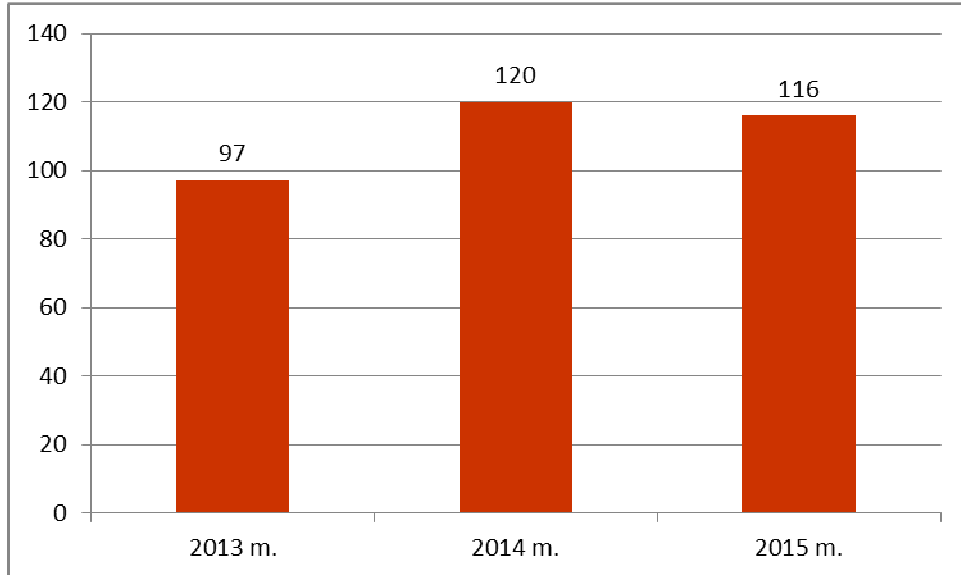
(Eur)

Mokesčių rūšis	2014 m. surinkta (įskaityta)	2015 m. planuota surinkti (įskaityti)	2015 m. surinkta (įskaityta)	2015 m. pokytis, palyginti su 2014 m.		Plano vykdymas	
				+/-	proc.	+/-	proc.
Muitai	86 002 321	76 749 305	98 899 526	12 897 204	15	22 150 221	129
Akcizai	17 941 009	18 769 133	12 888 570	- 5 052 440	- 28	- 5 880 564	69
PVM	24 220 385	26 579 588	30 448 694	6 228 309	26	3 869 106	115
Iš viso	128 163 715	122 098 026	142 236 789	14 073 074	11	20 138 763	116

Muitinė, be mokesčių įplaukų, į valstybės biudžetą pervedė 1 mln. 284 tūkst. 306 eurus pajamų už valstybės rinkliavas, baudas ir konfiskuotas prekes.

Iš viso per ataskaitinį laikotarpį muitinė į valstybės biudžetą surinko ir pervedė 143 mln. 521 tūkst. 95 eurus mokesčių ir kitų pajamų.

Gautų ir planuotų įplaukų (muitai, PVM, akcizai) santykis proc. 2013–2015 m.

1.3. Muitai

Muitinė į valstybės biudžetą surinko 98 mln. 899 tūkst. eurų muitų, arba 15 proc. (12 mln. 897 tūkst. eurų) daugiau negu 2014 m.

Patvirtintas muitų surinkimo planas įvykdytas 129 proc. (surinkta 22 mln. 150 tūkst. eurų daugiau nei planuota).

Didžiąją muitinės surenkamų mokesčių dalį sudaro muitai. Pagrindinis veiksnys, darantis įtaką muitų surinkimui, yra importuotų ir muitais apmokestintų prekių srautas, kuris tiesiogiai priklauso nuo importuojamų prekių grynosios (neto) masės ir jų statistinės vertės.

Muitinės administruojamų muitų surinkimą didžiąja dalimi lėmė 2014 m. gruodžio mėn.–2015 m. lapkričio mėn. importuotų muitais apmokestintų prekių srautai. Šio laikotarpio importuotų prekių grynoji (neto) masė, palyginti su 2013 m. gruodžio mėn.–2014 m. lapkričio mėn., padidėjo 4 procentais.

Absoliučiai didžiausias apskaičiuotų muitų padidėjimas (žr. tolesnę lentelę) įvyko chemijos pramonės produktų prekių grupėje (6 mln. 450 tūkst. eurų, 24 proc.). Daugiausia apskaičiuotų muitų sumažėjo paruoštų maisto produktų prekių grupėje (857 tūkst. eurų, 18 proc.).

1.4. Pridėtinės vertės mokesčiai

Muitinė į valstybės biudžetą surinko 30 mln. 448 tūkst. eurų PVM. Nagrinėjamu laikotarpiu PVM buvo surinkta 26 proc. (6 mln. 228 tūkst. eurų) daugiau negu 2014 metais. Patvirtintas PVM surinkimo planas įvykdytas 115 proc. (surinkta 3 mln. 869 tūkst. eurų daugiau nei planuota).

Absoliučiai didžiausias apskaičiuoto PVM padidėjimas įvyko tabako prekių grupėje (3 mln. 998 tūkst. eurų, 43 proc.). Daugiausia apskaičiuoto PVM sumažėjo drabužių ir avalynės prekių grupėje (655 tūkst. eurų, 22 proc.).

1.5. Akcizai

Muitinė į valstybės biudžetą surinko 12 mln. 888 tūkst. eurų akcizų. Nagrinėjamu laikotarpiu akcizų buvo surinkta 28 proc. (5 mln. 52 tūkst. eurų) mažiau negu 2014 metais. Patvirtintas akcizų surinkimo planas įvykdytas 69 proc. (mokesčių surinkta 5 mln. 880 tūkst. eurų mažiau nei planuota).

Akcizų surinkimą didžiąja dalimi lėmė 2014 m. gruodžio mėn. – 2015 m. gruodžio mėn. importuotų ir akcizais apmokestintų prekių srautas. Šiuo laikotarpiu importuotoms prekėms apskaičiuoti importo akcizai, kurie turėtų būti sumokėti per 2015 m., sudarė apie 23 mln. 322 tūkst. eurų, t. y. 13 proc. (apie 3 mln. 580 tūkst. eurų) mažiau nei 2014 metais. Vien UAB „Lukoil Baltija“ sumažino prekių (automobilinės dujos) importą apie 4 mln. 800 tūkst. eurų mokėtinų akcizų sumai. Pažymėtina, kad daliai importuotų akcizais apmokestinamų

prekių prievolės mokėti akcizus neatsirado (apie 596 mln. 525 tūkst. eurų, t. y. 31 proc. daugiau (apie 141 mln. 964 tūkst.) nei 2014 m.), nes šių prekių mokesčių (išskyrus muitus) apskaitos kontrolė perėjo VMI.

Didžiausią dalį muitinės renkamų akcizų sudaro už energinius produktus (49 proc., 6 mln. 272 tūkst. eurų) bei etilo alkoholių ir alkoholinius gėrimus (46 proc., 5 mln. 903 tūkst. eurų) sumokėti akcizai. Už apdorotą tabaką surinkta 712 tūkst. 824 eurai akcizų.

1.6. Muitinės administruojama mokestinė nepriemoka

2016 m. sausio 1 d. mokestinės nepriemokos muitinėje suma sudarė 145 mln. 436 tūkst. 894 eurus.

Duomenys apie muitinės mokestinę nepriemoką

Rodikliai	2014 m.	2015 m.	Mokestinės nepriemokos pokytis per metus, eurai	Mokestinės nepriemokos pokytis per metus, proc.
Mokestinė nepriemoka metų pabaigoje, eurai	142 599 340	145 436 894	2 837 554	2

Mokestinė nepriemoka per 2015 m. padidėjo 2 mln. 837 tūkst. 554 eurai, arba 2 procentais. Didžiausią įtaką nepriemokos didėjimui sudarė sumos, perleistos išieškoti antstoliams. Per 2015 m. ši suma išaugo 13 proc. (apie 3 mln. 800 tūkst. eurų).

Mokestinės nepriemokos struktūra pagal mokesčių rūšis 2016 m. sausio 1 d.

Mokesčių rūšis	Suma, Eur	Lyg. svoris, %
PVM	37 597 795	26
Akcizai	48 998 479	34
Muitai	7 022 843	5
Kitos įmokos	26 824 378	18
Delspinigiai	24 993 400	17
Iš viso	145 436 894	100

Didžiausią muitinės nepriemokų dalį sudaro akcizų nepriemokos, t. y. 48 mln. 998 tūkst. 479 eurai (34 proc.), PVM nepriemokos – 37 mln. 597 tūkst. 795 eurai (26 proc.), kitų įmokų nepriemokos – 26 mln. 824 tūkst. 378 eurai (18 proc.).

1.7. Lietuvos Respublikos muitinės papildomai priskaičiuoti mokesčiai

Papildomai priskaičiuoti mokesčiai po muitinio įforminimo

Tikrinimai	2014 m.		2015 m.	
	Patikrintų prekių skaičius	Papildomai priskaičiuota mokesčių, tūkst. Eur	Patikrintų prekių skaičius	Papildomai priskaičiuota mokesčių, tūkst. Eur
Dėl muitinės vertės	11 130	1 323	10 918	1 340
Dėl klasifikavimo teisingumo	3 840	1 954	3 961	1 011
Dėl kilmės	4 520	207	2 954	156
Dėl taikomų mokesčių tarifų	1 880	823	1 704	643
Iš viso	21 370	4 307	19 537	3 150

2015 m. didžiausią papildomai priskaičiuotų mokesčių dalį (43 proc.) sudarė mokesčiai, apskaičiuoti patikslinus deklaruotą prekių muitinę vertę (2014 m. – dėl klasifikavimo teisingumo (45 proc.).

1.8. Prekių muitinės vertės tikrinimai

Vykdydami prekių muitinės vertės tikrinimus įforminimo metu 11 501 prekei (2,8 proc. importo procedūroms deklaruotų prekių) buvo taikyti kiti, išskyrus sandorio, muitinio įvertinimo metodai ir papildomai apskaičiuota 9 mln. 457 tūkst. eurų. Tikrinant prekes muitinio įforminimo metu, vienai patikrintai prekei vidutiniškai priskaičiuota 820 eurų importo mokesčių.

Vykdydami importuojamų prekių muitinės vertės tikrinimus po muitinio įforminimo, teritorinių muitinių Tarifų ir muitinio įvertinimo kontrolės skyrių pareigūnai patikrino 10 918 prekių (2,62 proc. importo procedūroms deklaruotų prekių) ir papildomai priskaičiavo 1 mln. 340 tūkst. eurų importo mokesčių.

1.9. Tarifinių kvotų administravimas

Per ataskaitinį laikotarpį Europos Komisijai perduota asmenų pateiktų 2 515 tarifinių kvotų prašymų, iš kurių 99,3 proc. buvo visiškai patenkinti (6 pateikti prašymai buvo patenkinti iš dalies, 17 – nepatenkinti, kadangi tarifinės kvotos buvo išseikvotos).

1.10. Asmenų ūkinės ir komercinės veiklos tikrinimai

Atlikti 225 Lietuvos Respublikos asmenų ūkinės ir komercinės veiklos, susijusios su muitų ir kitų teisės aktų taikymu, mokestiniai patikrinimai ir papildomai priskaičiuota 16 mln. 979 tūkst. eurų mokesčių ir su jais susijusių sumų (2014 m. – 279 asmenų mokestiniai patikrinimai ir 16 mln. 741 tūkst. eurų). Per ataskaitinį laikotarpį didžiausią papildomai priskaičiuotų mokesčių dalį – 56 proc. – sudarė importo pridėtinės vertės mokestis, o su mokesčiais susijusios sumos (delspinigiai ir baudos) sudarė 33 procentus.

Lietuvos Respublikos asmenų ūkinės komercinės veiklos, susijusios su muitų ir kitų teisės aktų taikymu, patikrinimai ir papildomai priskaičiuoti mokesčiai

Ataskaitinis laikotarpis	Atlikta patikrinimų	Patikrinimai, kurių metu nustatyti pažeidimai	Pagal patikrinimų metu nustatytus pažeidimus papildomai priskaičiuota mokesčių ir su jais susijusių sumų, tūkst. Eur
2014 m. sausio–gruodžio mėn.	279	235	16 741
2015 m. sausio–gruodžio mėn.	225	187	16 979

Pagal nustatytų pažeidimų pobūdį 2015 m. daugiausia papildomai priskaičiuota mokesčių dėl neteisingo muitinės importo procedūros, žymimos kodu „42“, vykdymo. Papildomai priskaičiuota 12 mln. 18 tūkst. eurų, arba 71 proc. papildomai priskaičiuotų mokesčių ir su jais susijusių sumų.

2. KOVA SU NETEISĖTA PREKIŲ APYVARTA, ORGANIZUOTU NUSIKALSTAMUMU IR TERORIZMU

2.1. Kontrabandos tendencijos

Tabako gaminiai

Muitinė pradėjo 89 ikiteisminius tyrimus dėl tabako gaminių kontrabandos ir (ar) neteisėto disponavimo, t. y. 7 proc. daugiau nei 2014 m. (83).

Nelegalios tabako gaminių rinkos dalies Lietuvoje mažėjimą patvirtina Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenys: pajamos už cigarečių pardavimą legalioje prekyboje, palyginti su 2014 m., padidėjo 14,3 proc., o cigarečių pardavimai – 8,08 procento.

Daugiausia (76 proc.) tabako gaminių sulaikyta šalies viduje (į bendrą sulaikytų cigarečių vienetų skaičių bei vertę įskaičiuotas ir prokuroro nutarimu apribota teise disponuoti 74 500 000 vnt. cigarečių kiekis preliminarios 8 691 524 eurų vertės).

Dėl savo geografinės ir ekonominės (skirtingų kainų lygių) padėties Lietuva yra nelegalių tabako gaminių tranzito, perkrovimo, laikino sandėliavimo ar pasirengimo tolesniam gabenimui į Vakarų Europos valstybes šalis. Cigaretės, pažymėtos Baltarusijos Respublikos nustatyto pavyzdžio banderolėmis, sudarė 82 proc. muitinės sulaikytų cigarečių kiekio. Tarp sulaikytų kontrabandos būdu gabentų baltarusiškų cigarečių vyrauja Gardino tabako fabrike „Neman“ pagaminamos „Premier“, „Minsk“, „Fest“, „NZ“ cigaretės.

Toliau stebima tendencija, kai cigaretės, pagamintos Baltarusijoje, Gardine esančiame tabako fabrike „Neman“, tranzitu atvyksta į Lietuvą (kai gavėjais nurodomos įvairios ofšorinės kompanijos) ir po muitinės sandėliavimo perparduodamos Moldovoje (Padnestrėje) registruotoms kompanijoms, kur įforminus tranzito procedūras vėl iškeliauja iš ES teritorijos. Tolesnis cigarečių gabenimo maršrutas nežinomas, tačiau neatmetama galimybė, kad cigaretės iš Padnestrės nelegaliai, kontrabandos būdu, įvežamos į ES, kur tabako gaminių kainos kur kas aukštesnės nei Rusijoje, Baltarusijoje, Ukrainoje ar Padnestrėje. Tokie cigarečių gabenimai iš Baltarusijos į Padnestrę per Lietuvos, Baltarusijos, Ukrainos ir Moldovos teritorijas sausumos keliais yra nelogiški ir ekonomiškai nepagrįsti. Dėl Lietuvos muitinės taikomų prevencijos ir kontrolės veiksmų bei pradėtų ikiteisminių tyrimų tokių cigarečių srautas, palyginti su 2014 m., sumažėjo net 75 procentais.

Alkoholis

Muitinėje pradėti 3 ikiteisminiai tyrimai dėl neteisėto disponavimo alkoholio produktais, t. y. 50 proc. daugiau nei 2014 m. (2).

Nenustatyta, kad importo procedūroms būtų deklaruojami didelį kiekį etilo alkoholio turintys skysčiai, atleidžiant juos nuo akcizo mokesčio dėl jų panaudojimo srities, nors prekė yra akcizo objektas.

Pagal Intrastato ataskaitų duomenis, didėja į Lietuvos Respubliką iš Latvijos ir Lenkijos įvežamų denatūruoto etilo alkoholio turinčių produktų srautai. Produktai, turintys savyje didelį kiekį etilo alkoholio ir

pagal savo sudėtį priskiriami ne maisto produktams (parfumerijos, kosmetikos, burnos higienos preparatai), dažnai naudojami ne pagal paskirtį, o kaip alkoholiniai gėrimai ar panaudojami neteisėtai tokių produktų gamybai. Pagal Intrastato ataskaitų duomenis, iš Lenkijos į Lietuvą 2015 m. burnos higienos produktų įvežta daugiau nei 267 tonos, iš Latvijos – 16 tonų.

Narkotinės ir psichotropinės medžiagos

Muitinė pradėjo 111 ikiteisminių tyrimų dėl narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrabandos ir neteisėto jų disponavimo. Palyginti su 2014 m., ikiteisminių tyrimų pradėta 13 proc. daugiau (98).

Lietuva ir toliau išlieka tranzitinė šalis, per kurią sausumos keliu gabenama narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrabanda iš Vakarų į Rytų šalis (sintetines medžiagas ir kokainą), iš Centrinės Azijos valstybių į Vakarų šalis (heroiną), iš Pietų į Šiaurės šalis (hašišą), iš Rytų ir Pietų Azijos į Vakarų šalis (sintetines medžiagas). Taip pat pastaraisiais metais yra tapusi tranzitinė šalimi gabenant į Rusiją hašišą ir marihuaną.

Analizuojant sintetinių narkotinių medžiagų kontrabandos kelius matyti, kad pagrindinės kontrabandos kryptys, palyginti su ankstesniais metais, nepasikeitė. Amfetaminas ir metamfetaminas, pagamintas Lietuvoje, gabenamas į Skandinaviją (Norvegiją, Švediją, Islandiją). Minėtosios narkotinės medžiagos gabenamos per Lenkiją, Vokietiją, Daniją arba Latviją ir Estiją.

Išlieka populiarių siųsti narkotinių ir psichotropinių poveikį turinčias medžiagas. Daugiausia sulaikytų narkotinių ir psichotropinių medžiagų buvo gabenta pašto siuntomis.

Naftos produktai

Muitinė pradėjo 3 ikiteisminius tyrimus dėl neteisėto gabenimo/disponavimo naftos produktais. Palyginti su 2014 m., pradėta 57 proc. mažiau ikiteisminių tyrimų (7). Atliekant ikiteisminius tyrimus sulaikyta 71,82 tonos naftos produktų. Palyginti su 2014 m. (200,3 tonos), naftos produktų sulaikyta 3 kartus mažiau.

Muitinė per 2015 metus ir toliau vykdė sustiprintą degalų, įvežamų kuro bakuose iš trečiųjų šalių, kontrolę pasienio kontrolės punktuose, pasienyje su Latvija ir Lenkija bei šalies viduje. Muitinė, taikydama kontrolės priemones iš trečiųjų šalių įvežtam kurui, nustatė 6 767 naftos produktų gabenimo pažeidimus, t. y. 22 proc. mažiau nei 2014 m. (8 667). Apskaičiavusi mokėtinus mokesčius, muitinė 2015 m. surinko 336 tūkst. eurų, t. y. 46 proc. mažiau nei 2014 m. (622 tūkst. eurų), iš jų akcizo – 226 tūkst. eurų (2014 m. – 388 tūkst. eurų).

Ties siena su Baltarusija surinkta 269 tūkst. eurų mokesčių, t. y. 44 proc. mažiau nei 2014 m. (481 tūkst. eurų), ties siena su Kaliningrado sritimi – 63 tūkst. eurų mokesčių, t. y. 50 proc. mažiau nei 2014 m. (125 tūkst. eurų).

2.2. Rizikos valdymas

Siekiant nustatyti galimus pažeidimus, tačiau netrukdyti teisėtiems prekių gabenimams, muitinėje veikia Rizikos valdymo sistema (RIKS). Informacija apie riziką gaunama iš Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF), Europos Sąjungos valstybių narių muitinių (RIF), VMI, muitinės struktūrinių padalinių, taip pat kitais kanalais. Iš viso per ataskaitinį laikotarpį išanalizuoti 2 177 pranešimai.

Siekiant užkardyti muitinės taisyklių pažeidimus ir vengimą mokėti priklausančius mokesčius, sukurti 3 679 nauji rizikos profiliai, 1 722 iš jų įdiegti į RIKS. Iš viso ataskaitinio laikotarpio pabaigoje veikė 2 146 rizikos profiliai, iš jų RIKS – 800.

2.3. Nustatyti pažeidimai

Lietuvos Respublikos muitinės pareigūnai nustatė 12 512 pažeidimų. Palyginti su 2014 m. tuo pačiu laikotarpiu (14 862), nustatytų pažeidimų skaičius sumažėjo 16 procentų.

Muitinės pareigūnai surašė 7 006 administracinių teisės pažeidimų protokolus. Palyginti su 2014 m. (8 773), surašytų pažeidimų protokolų skaičius sumažėjo 20 procentų. Priežastis – gerokai sumažėjęs ATPP skaičius dėl ADR konvencijos pažeidimų (LR administracinių teisės pažeidimų kodekso 136-2 straipsnis).

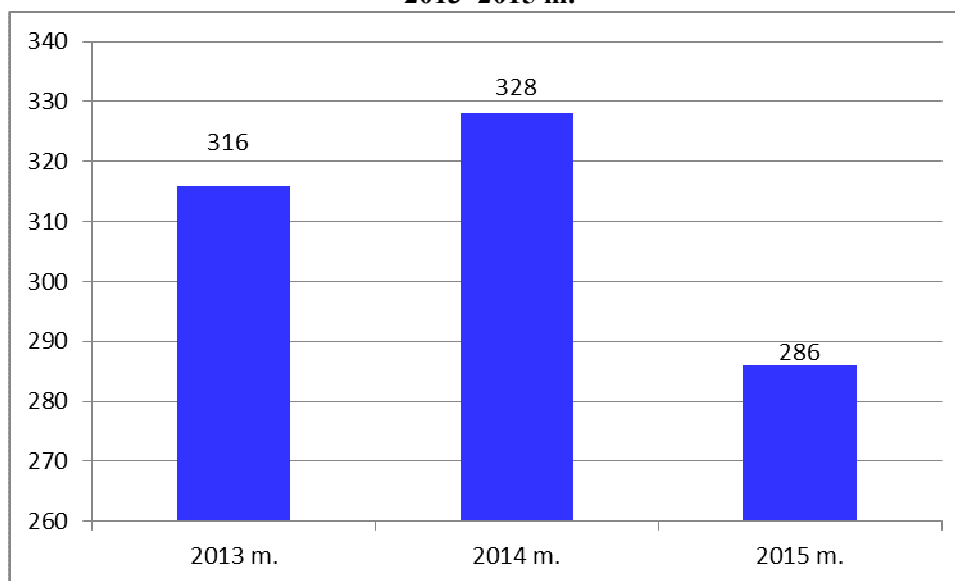
2014 m. ir 2015 m. nustatyti pažeidimai (Duomenų šaltiniai: ATPP/PSP, ATPR, NBVŽS)

Pažeidimai	2014 m.	2015 m.	Kaita, proc.
Administracinių teisės pažeidimų protokolai	8 773	7 006	-20
Prekių sulaikymo protokolai	2 137	2 626	+23
Ikiteisminiai tyrimai	328	286	-13
Kiti*	3 624	2 594	-28
Iš viso	14 862	12 512	-16

*Muitų teisės aktų pažeidimai, nustatyti atliekant muitinius tikrinimus, mokesčius patikrinimus, mokesčius tyrimus, ir atvejai, kai mokesčių administratorius priima sprendimą priverstinai išieškoti mokesčių mokėtojo mokesstinę nepriemoką.

2.4. Ikteisminiai tyrimai

**Lietuvos Respublikos muitinėje pradėti ikiteisminiai tyrimai
2013–2015 m.**

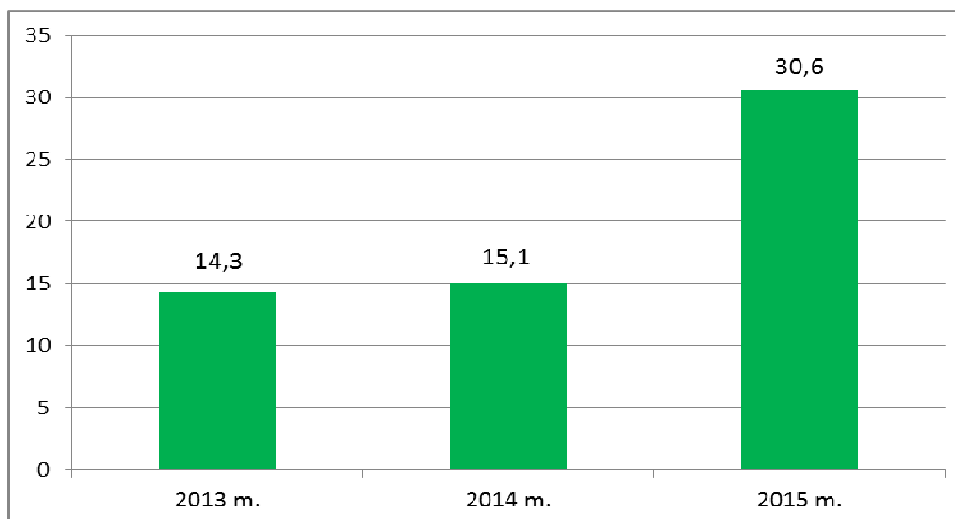

Muitinė pradėjo 286 ikiteisminius tyrimus, arba 13 proc. mažiau nei 2014 m. (328). Daugiausia pradėta, išskirta ir gauta ikiteisminių tyrimų dėl narkotinių medžiagų kontrabandos, neteistos apyvartos 111 (39 proc.) ir tabako gaminių 89 (31 proc.).

2.5. Prekių sulaikymai

Muitinė sulaikė prekių daugiau nei už 30 mln. 599 tūkst. eurų. Palyginti su 2014 m. (15 mln. 149 tūkst. eurų), sulaikytų prekių vertė yra 2 kartus didesnė. Didžiąją sulaikytų prekių vertės procentinę dalį (87 proc.) sudaro kontrabandos būdu ir neteisėtai šalies viduje gabenti tabako gaminiai.

**Lietuvos Respublikos muitinės sulaikytos prekės
2013–2015 m. mln. Eur**

Akcizinių prekių sulaikymo atvejų 2015 m. (3 293), palyginti su 2014 m. (3 752), nustatyta 12 proc. mažiau, o sulaikytų akcizinių prekių vertė 2015 m. (26 mln. 791 tūkst. eurų) 2 kartus didesnė nei 2014 m. (13 mln. 395 tūkst. eurų).

**2014 m. ir 2015 m. duomenys apie
prekių sulaikymo atvejus, kiekius ir vertes
(Duomenų šaltinis: NBVŽS, ATPR, SPREK)**

Prekės	Sulaikymo atvejai		Kiekis		Preliminari vertė, Eur	
	2014 m.	2015 m.	2014 m.	2015 m.	2014 m.	2015 m.
Cigaretės (vnt.) ir tabakas (kg)	3 498	3 130	116 851 642 vnt. 3 070 kg	219 047 465**** 9,7 kg	13 086 538	26 469 340****
Alkoholis (litrai)	225	156	9 845	30 940	53 256	244 105
Naftos produktai (litrai)	29	7	74 340 litrai; 177 966 kg	72 973	255 257	77 214
Narkotinės ir psichotropinės medžiagos*	98	111	821,5 kg 2 018 vnt.	424 kg; 2 080 ml; 2125,5 vnt.	...**	...**
Grynieji pinigai	10	8	×	×	267 275	782 065
Ginklai ir strateginės prekės	27	16	×	×	6 038	14 306
Kitos prekės***	945	993	×	×	1 480 924	3 012 311
Iš viso	4 832	4 421	×	×	15 149 288	30 599 341

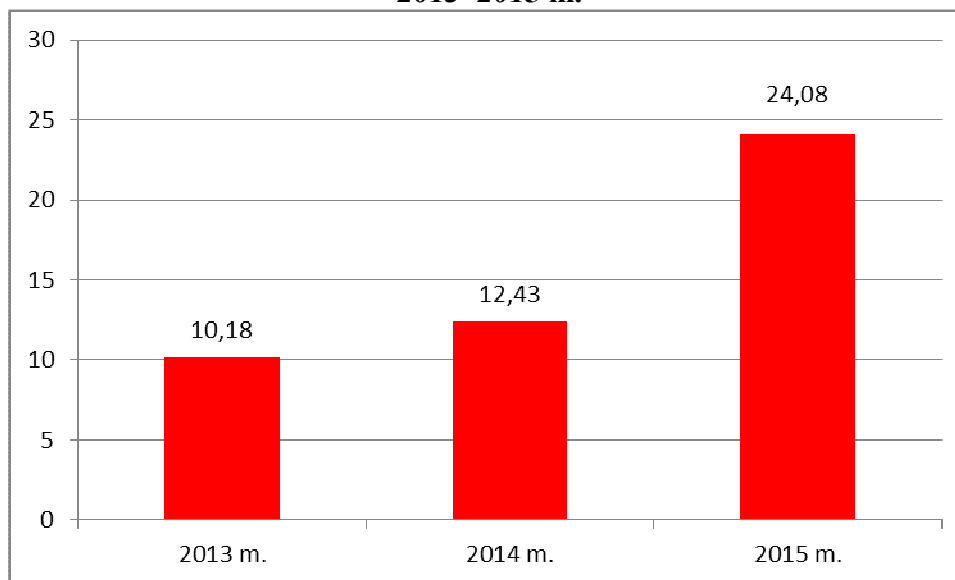
* ikiteisminių tyrimų duomenys

**narkotinių ir psichotropinių medžiagų preliminari vertė neskaiciuojama

***grynieji pinigai (kyšiai), metalai, transporto priemonės, technika, cukrus ir jo produktai, maisto produktai, vaistai, chemijos pramonės produktai, plataus vartojimo prekės, saugomi gyvūnai ir augalai, kultūros vertybės ir kt.

****Į bendrą sulaikytų cigarečių kiekį įskaičiuota ir prokuroro nutarimu apribota teisė disponuoti 74 500 000 vnt. cigarečių, kurių preliminari vertė 8 mln. 691 tūkst. 524 eurai.

**Užkardytos žalos valstybei dydis (mln. Eur)
2013–2015 m.**

* Į bendrą 2015 m. sulaikytų cigarečių kiekį įskaičiuotas ir prokuroro nutarimu apribota teisė disponuoti 74 500 000 vnt. cigarečių, kurių preliminari vertė 8 mln. 691 tūkst. 524 eurai.

2.6. Sulaikytų prekių administravimas

F tipo muitinės sandėlio pajamos sudarė 572 tūkst. 350 eurų.

Į centralizuotą F tipo muitinės sandėlį priimta muitinės sulaikytų prekių už 16 mln. 670 tūkst. eurų pagal 3 983 pranešimus iš sulaikymą vykdžiusių įstaigų. Išlaiduota iš F tipo muitinės sandėlio prekių už 17 mln. 660 tūkst. eurų. Likutis 2015 m. gruodžio 31 d. – 27 mln. 760 tūkst. 100 eurų. Per šį laikotarpį buvo gauti ir vykdomi 4 204 sprendimai (nutarimai) dėl į F tipo muitinės sandėlį perduotų saugoti prekių.

Gauti 3 034 pranešimai iš kitų valstybės institucijų dėl prekių, neturinčių Bendrijos prekių muitinio statuso, sulaikymo. F sandėlio apskaitos programoje apskaitytos 3 958 tokių prekių pozicijos.

Realizuota neturinčių Bendrijos prekių muitinio statuso prekių už 499 tūkst. 67 eurus. Buvo paskelbta 11 konkursų, 32 aukcionai, pateikti 32 pasiūlymai įmonėms, su kuriomis sudarytos realizavimo sutartys. Realizavimo pajamos pasiskirstė taip:

Eil. Nr.	Realizavimo būdas	Pajamos, Eur
1.	Aukcionas	93 712,15
2.	Pagal sudarytas realizavimo sutartis	194 429,69
3.	Konkurso būdu	210 926,00

Parengti ir pateikti 623 raginimai už 174 tūkst. 362 eurus dėl muitinės patirtų išlaidų atstatymo. Parengti ir pateikti teismams 99 civiliniai ieškiniai už 36 tūkst. 397 eurus. Išieškota 72 tūkst. 225 eurai patirtų išlaidų. Išieškojimo pajamos pasiskirstė taip:

Eil. Nr.	Pajamų rūšis	Pajamos, Eur
1.	Išieškota civilinio proceso tvarka (tarp jų pagal raginimus)	65 740,48
2.	Išieškota patirtų išlaidų	6 485,42

Organizuoti 42 tabako gaminių naikinimai, 2 alkoholio produktų, 5 narkotinių medžiagų ir medikamentų naikinimai ir 16 kitų prekių naikinimų.

2015 m. sunaikintos nerealizuotos prekės

Eil. Nr.	Prekių kategorija, matavimo vienetai	Kiekis
1.	Tabako gaminiai/tabakas, vnt. / kg	126 864 551/ 7,5
2.	Narkotinės medžiagos (su pakuotėmis), kg	274,14
3.	Medikamentai ir maisto papildai (su pakuotėmis), kg	1 326
4.	Maisto produktai (unguriai, ikrai), kg	42,86
5.	Alkoholio gaminiai, ltr / vnt. / kg	4 223,036/22/2,83
6.	Fejerverkai, vnt.	196
7.	Žaislai, vnt.	3555
8.	Plataus vartojimo prekės, vnt.	926
9.	Prekės pagamintos pažeidžiant intelektinės nuosavybės teises ir Bendrijos muitinio statuso neturinčios prekės (rūbai), vnt.	20289
10.	Mediniai stalčiai, vnt.	18
11.	Tuščios naudotos kartoninės dėžės, vnt.	215
12.	Cigarečių gamybos linijos naudojimosi instrukcijos, vnt.	1
13.	Tuščios kartoninės dėžės, vnt.	600
14.	Plastikiniai žiedai, vnt.	220
15.	Plastikiniai stalčiai, vnt.	10
16.	Rulonai su popieriumi, vnt.	170
17.	Siaura polietileno juostelė (rulonai), vnt.	16
18.	Cigarečių pakelių ruošiniai, vnt.	108160
19.	Tuščios kartoninės dėžės „Nevotabak“, vnt.	400
20.	Pakelių „Prima“ ruošiniai, vnt.	310000
21.	Skaidrus polietilenas, vnt.	8
22.	Polietileno maišai, vnt.	50
23.	Tualetinis vanduo „Thierry mugler show“, vnt.	82
24.	Tualetinis vanduo „Calvin Klein“, vnt.	3
25.	Tualetinis vanduo „Davidoff“, vnt.	2
26.	Medinės lentos, kg	128
27.	Medinės numeruotos plokštės, vnt.	11
28.	Stiklo (mikropluošto) pluošto gabalai, vnt.	3
29.	Katalizatorių atliekos, kg	16
30.	Rusiško pavadinimo banderolės, kg	37,3
31.	Įvairus tualetinis vanduo ir kvapai, vnt.	151
32.	Daiktiniai įrodymai:	
	- įvairūs rūbai, plataus vartojimo prekės ir kita, vnt.	2 809

	- betoniniai blokai, kg	6000
	- kita, kg/vnt.	2 858,72/18
33.	Betoninės plokštės, kg	2000
34.	Mūrinės baltos plytos, vnt.	21
35.	Smėlis, kg	54
36.	Tušti kuro bakai, vnt.	6
37.	Tirpi kava, vnt.	7200
38.	Skalbimo milteliai, kg	2 257,20

2.7. Mobilųjų grupių veikla

Muitinės mobiliųjų grupių pareigūnai nustatė 3 788 pažeidimus, iš jų 304 atvejai dėl kontrabandos, 218 – dėl akcizinių prekių laikymo, gabenimo pažeidžiant nustatytą tvarką. 101 atveju, nustačius pažeidimą, informacija buvo perduota ikiteisminiam tyrimui pradėti. Palyginti su 2014 m. (3 335), pažeidimų nustatyta 14 proc. daugiau.

Dėl muitų teisės aktų pažeidimų MGS pareigūnai sulaukė prekių, kurių bendra vertė – 4 mln. 100 tūkst. eurų (2014 m. – 3 mln. 600 tūkst. eurų). Vidutinė prekių vertė vieno sulaikymo metu – 3 tūkst. eurų (2014 m. – 2 tūkst. 100 eurų). MGS tikrinimų rezultatyvumas – 24 proc. (2014 m. – 19 proc.).

2.8. Įvežamo kuro kontrolė

Pradėjus vykdyti sustiprintą įvežamo kuro kontrolę muitinės pasienio postuose nuo 2015 m. sausio 1 d. įformintos 427 643 Keleivio deklaracijos, kurias pateikė krovinių transporto priemonių vairuotojai, deklaruoti 401 025 073 litrai įvežto kuro. Už ADR konvencijos pažeidimus (pagal Administracinių teisės pažeidimų kodekso 136-2 str.) surašyti 1 228 ATP. Muitinės postuose papildomai surinkta 307 tūkst. 372 eurų mokesčių už įvežamo kuro taisyklių pažeidimus.

Iš viso nustatyti 2 626 pažeidimai (nestandartiniai bakai, nupilta kuro, klaidingas deklaravimas), iš jų Vilniaus TM – 2 184, Kauno TM – 269, Klaipėdos TM – 173 pažeidimai.

Atlikta kuro kiekio tikrinimų muitinės postuose įvažiuojant į Lietuvos Respubliką – 69 291, išvažiuojant iš Lietuvos Respublikos krovinei transporto priemonei – 56 227.

3. TARPTAUTINĖS PREKYBOS REGULIAVIMO PRIEMONIŲ TAIKYMO PRIEŽIŪRA

3.1. Ekstrastato sistema (importo ir eksporto procedūroms įformintos deklaracijos (bendrieji administraciniai dokumentai))

Importo procedūroms įformintos 250 325 muitinės deklaracijos (palyginti su 2014 m., 0,32 proc. daugiau), iš jų elektroniniu būdu pateikta 99,04 proc. muitinės deklaracijų (2014 m – 98,96 proc.), atitinkamai eksporto procedūroms – 437 015 muitinės deklaracijų (17,97 proc. mažiau nei 2014 m.), iš jų elektroniniu būdu 99,18 proc. (2014 m. – 99,46 proc.).

	MUITINĖS DEKLARACIJOS											
	Importas						Eksportas					
	Įprastinės procedūros				Supaprastintos procedūros		Įprastinės procedūros				Supaprastintos procedūros	
	Bendras skaičius		Elektroniniu būdu pateikta		Bendras skaičius	Elektroniniu būdu pateikta	Bendras skaičius		Elektroniniu būdu pateikta		Bendras skaičius	Elektroniniu būdu pateikta
	Deklaracijų skaičius	Prekių skaičius	Deklaracijų skaičius	Prekių skaičius	Prekių skaičius	Prekių skaičius	Deklaracijų skaičius	Prekių skaičius	Deklaracijų skaičius	Prekių skaičius	Prekių skaičius	Prekių skaičius
1 ketv.	48 843	99 260	47 594	96 736	16 185	16 182	77 153	208 759	74 954	202 555	44 361	44 217
2 ketv.	52 252	104 369	51 873	103 507	17 216	17 215	91 590	256 367	90 900	254 514	58 260	58 254
3 ketv.	53 277	105 311	52 952	104 623	15 297	15 297	80 607	251 573	80 183	250 121	62 958	62 931
4 ketv.	57 236	115 075	56 807	113 984	18 422	18 419	85 036	260 282	84 724	259 042	65 709	65 684
2015 m.*	211 596	424 079	209 212	418 904	67 133	67 126	333 963	976 598	330 530	965 829	231 251	231 045

*Ketvirčių suma gali nesutapti su metine reikšme, nes ketvirčių informacija parengta pasibaigus atitinkamiems ketvirčiams ir nekeguojama.

3.2. Intrastato sistema

Duomenys apie Intrastato prievolinkų skaičių, patvirtintas Intrastato ataskaitas bei Intrastato ataskaitų surinkimo efektyvumą pateikti lentelėje.

Rodiklis	Sausis	Vasaris	Kovas	Balandis	Gegužė	Birželis	Liepa	Rugpjūtis	Rugsėjis	Spalis	Lapkritis	Gruodis
Intrastato prievolinkų skaičius	6 342	5 170	5 188	5 187	5 245	5 309	5368	5439	5427	5 617	5 640	5 787
Patvirtintų Intrastato ataskaitų skaičius	8 046	6 593	6 577	6 611	6 688	6 835	6832	6872	6968	7 151	7 248	7 381
Neįvykdytų prievolių skaičius	258	238	282	237	279	188	283	355	254	337	276	364
Intrastato ataskaitų surinkimo efektyvumas** (proc.)	96,9	96,5	95,9	96,5	96,0	97,3	96,0	95,1	96,5	95,5	96,3	95,3

**Intrastato ataskaitų surinkimo efektyvumui paskaičiuoti naudoti IDAIS sistemos duomenys.

2015 m. Intrastato ataskaitų teikimo įvežimo riba padidėjo 43 proc., išvežimo riba sumažėjo 2 proc.; statistinės vertės riba mažėjo: įvežimo – 6 proc., išvežimo – 29 proc. Didžiajai daliai (98 proc.) PVM mokėtojų išliko prievolė teikti Intrastato ataskaitas. Intrastato prievolinkams, 2014 m. nevykdžiusiems prekybos su ES šalimis, prievolė teikti Intrastato ataskaitas 2015 m. buvo panaikinta, todėl prievolinkų skaičius 2015 m. vasario mėnesį sumažėjo 18 procentų.

3.3. Muitinio tranzito sistema

Per ataskaitinį laikotarpį Lietuvos Respublikos muitinėje įforminta apie 690 tūkst. Bendrijos/bendrojo tranzito procedūrų, atlikti 234 tyrimai dėl nebaigtų Bendrijos/bendrojo tranzito procedūrų. Centrinė tranzito įstaiga per savaitę vidutiniškai gauna ir išsiunčia apie 100 dokumentų.

Per ataskaitinį laikotarpį Lietuvoje į TIR sistemą priimta 16 naujų įmonių, pašalintos 63 įmonės. Iš viso TIR sistemoje yra 789 vežėjų įmonės. Nuolat atnaujinami duomenys Lietuvos Respublikoje registruotų TIR procedūros vykdytojų sąrašė. Visa minėta informacija pateikta TIR Vykdomajai Tarybai. Taip pat parengta 1 pozicija dėl TIR Vykdomosios Tarybos Rusijos kandidatų.

Per ataskaitinį laikotarpį Lietuvos Respublikos muitinėje įforminta per 317 tūkst. TIR procedūrų.

3.4. Netarifinių priemonių taikymas

2014 m. sausio 1 d., įsigaliojus Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui (ES) Nr. 608/2013 dėl muitinės atliekamo intelektinės nuosavybės teisių vykdymo užtikrinimo, kuriuo panaikintas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1383/2003, Lietuvos Respublikos muitinėje pradėta naudotis Europos Komisijos sukurta programine įranga (COPIS), kurioje talpinama informacija apie asmenų pateiktus prašymus dėl muitinės apsaugos priemonių taikymo saugant intelektinę nuosavybę ir kita susijusi informacija.

Per ataskaitinį laikotarpį išnagrinėti 26 nacionaliniai prašymai dėl intelektinės nuosavybės objektų apsaugos, o iš kitų valstybių narių minėtu klausimu gautas 521 prašymas. Nustatytas 1 091 atvejis, kai prekės buvo sulaikytos dėl intelektinės nuosavybės teisių pažeidimų.

3.5. Tarifinis prekių klasifikavimas

Viena pagrindinių ES muitų ir prekybos politikos įgyvendinimo sąlygų yra teisingas tarifinis prekių klasifikavimas. Nuo to, ar teisingai suklasifikuota prekė, priklauso, ar teisingai apskaičiuoti maito ir kiti mokesčiai, ar taikytini netarifiniai draudimai ir apribojimai, ar prekė laikytina muitinės rizikos ar kitokios muitinės kontrolės objektu.

Gauti 64 prašymai išduoti visoje ES galiojančius Privalomosios tarifinės informacijos dokumentus, išduoti 26 dokumentai.

Vienas iš prekių klasifikavimo kontrolės būdų – prekių pavyzdžių (mėginių) ėmimas muitinio įforminimo metu, siekiant patikrinti, ar muitinės deklaracijoje nurodytas prekės kodas yra teisingas. Per ataskaitinį laikotarpį muitinio įforminimo metu paimti 1 786 prekių pavyzdžiai tarifinio prekių klasifikavimo patikrinimui. Mėginių ėmimo efektyvumas pasiekė 48 procentus (iš 1 693 įformintuose prekių klasifikavimo aktuose nurodytų importuotų prekių mėginių 809 prekėms pakeisti kodai).

3.6. Muitinės laboratorijos veikla

Muitinės laboratorija (toliau – Laboratorija) gavo 7 090 mėginių (3 359 mėginiais daugiau negu 2014 m.). Buvo ištirti 7 139 mėginiai, išduoti 3 578 tyrimo dokumentai (392 tyrimo dokumentais daugiau negu 2014 m.).

Didžiausią mėginių dalį sudarė MKT sulaukyti tekstilės, avalynės ir kitų pramoninių prekių mėginiai (1 783 mėginiai), naftos produktai (1 318 mėginių), metalai ir mineralinės medžiagos (847 mėginiai), vaistiniai preparatai (886 mėginiai), maisto produktai (813 mėginių), nežinomos medžiagos (584 mėginiai).

3.6.1. Tyrimai muitinės įstaigoms

Laboratorija muitinės įstaigoms išdavė 2 048 Tyrimo protokolus ir 136 Specialisto išvadas. Tai sudarė 61 proc. Laboratorijos išduotų tyrimo dokumentų (2014 m. – 51 proc.).

Laboratorijoje toliau buvo tiriamos nežinomos medžiagos, įskaitant narkotines ir psichoaktyvias. Per ataskaitinį laikotarpį iš teritorinių muitinių gauti 584 nežinomų medžiagų mėginiai, identifikuotos 293 psichoaktyvios medžiagos (50 proc.), įtrauktos į kontroliuojamų narkotinių ir psichotropinių medžiagų sąrašus, ir trys naujos medžiagos, neįtrauktos į šiuos sąrašus.

3.6.2. Tyrimai juridiniams asmenims ir valstybinėms institucijoms

Į Laboratoriją, prašydami atlikti tyrimus ir (arba) nustatyti prekių muitinės naudojamos nomenklatūros kodus, kreipėsi apskričių valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – AVMI), Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnyba, apskričių vyriausieji policijos komisariatai, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas ir kitos institucijos bei juridiniai asmenys.

Per ataskaitinį laikotarpį minėtiems užsakovams parengti 1 393 dokumentai dėl prekių tarifinio klasifikavimo. Tai sudaro 39 proc. Laboratorijoje per ataskaitinį laikotarpį išduotų tyrimo dokumentų (2014 m. atitinkamai 1 567 dokumentai ir 49 proc.). Ištirti 2 323 mėginiai (32,5 proc. ištirtų mėginių), kurių didžiausią dalį sudarė naftos produktai, vaistiniai preparatai ir etilo alkoholio turintys produktai.

3.7. Prekių kilmė

Įgyvendinant ES vienašalius, dvišalius ir daugiašalius lengvatinius susitarimus pagal įvairių šaltinių informaciją bei įvertinant rizikos veiksnius rengiamos užklausos užsienio valstybių įgaliotoms institucijoms dėl importuotų prekių lengvatinės kilmės patikrinimo, atliekami kilmės tikrinimai pagal užsienio valstybių institucijų prašymus. Išsiųsta 120 užklausų patikrinti 268 lengvatinę prekių kilmę patvirtinančius dokumentus, gauti 9 prašymai patikrinti 9 kilmės dokumentus. Išsiųstų patikrinti kilmės dokumentų dalis sudarė 0,5 proc. importuotų prekių su lengvatomis (50 306 vnt.) skaičiaus.

4. PASLAUGŲ JURIDINIAMS IR FIZINIAMS ASMENIMS TEIKIMAS

4.1. Papildomų paslaugų teikimas

Veikla vykdoma vadovaujantis Muitinės departamento direktoriaus 2001 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. 62 „Dėl mokėjimo už muitinės teikiamas papildomas paslaugas“.

Per ataskaitinį laikotarpį muitinė į valstybės biudžetą už juridiniams ir fiziniams asmenims suteiktas papildomas paslaugas ir turto nuomą pervedė 110 tūkst. 186 eurus.

4.2. Įgaliotojo ekonominio operatoriaus statuso suteikimas

Per ataskaitinį laikotarpį įgaliotojo ekonominių operacijų vykdytojo statusas suteiktas ir AEO sertifikatas išduotas 6 asmenims (2014 m. – 2 asmenims).

Siekiant įsitikinti, kaip vykdomi teisės aktų AEO sertifikatų turėtojams nustatyti reikalavimai ir ar atitinkama kriterijams, buvo atlikta priežiūra ir įforminta 17 priežiūros ataskaitų įmonėms, turinčioms anksčiau išduotus ir galiojančius AEO sertifikatus.

Galiojančius AEO sertifikatus šiuo metu turi 33 Lietuvos Respublikos asmenys.

4.3. Ryšiai su verslo organizacijomis

Koordinuojama Muitinės konsultacinio komiteto (toliau – MKK) ir jo regioninių pakomitečių veikla. Plėtojant ryšius su verslo organizacijomis siekiama, kad verslo asociacijos aktyviai dalyvautų MKK veikloje.

Organizuoti 2 MKK ir 13 MKK pakomitečių posėdžių.

MKK posėdžiuose muitinės specialistai apžvelgė pasirengimą naujojo Sąjungos muitinės kodekso įgyvendinimui, pokyčius įgaliotųjų ekonominių operatorių statuso srityje, pristatė Sąjungos muitinės kodekso įgyvendinimo poveikį muitinės informacinėms sistemoms, taip pat 2014 m. sukurtos darbo grupės eksporto formalumams palengvinti rezultatus.

Rengti susitikimai su asocijuotomis verslo struktūromis.

Organizuotas bendras Lietuvos muitinės, Muitinės tarpininkų asociacijos ir Pasienio muitinės tarpininkų asociacijos atstovų susitikimas, kurio metu diskutuota apie muitinės tarpininkų veiklos pasikeitimus pradėjus diegti Sąjungos muitinės kodeksą.

Organizuotas susitikimas su Lietuvos pašto atstovais, kuriame svarstyti klausimai, susiję su muitinės formalumų atlikimu prekėms, gabenamoms pašto siuntomis.

Organizuotas bendros darbo grupės eksporto formalumams palengvinti susitikimas, kuriame aptartas eksportuojamų prekių gabenimas taikant elektroninį eksporto manifestą, taip pat diskutuota bandomojo projekto vykdymo tęstinumo klausimais įtraukiant į jį daugiau dalyvių.

4.4. Asmenų konsultavimas

Muitinės departamento Informavimo grupė teikia kvalifikuotą informaciją žodžiu ir elektroniniu paštu fiziniams ir juridiniams asmenims apie Muitinės kodekso ir kitų teisės aktų, už kurių įgyvendinimą atsakinga muitinė, taikymą.

Į Informavimo grupę konkrečios informacijos kreipiasi interesantai, kurių veikla tiesiogiai susijusi su muitine ir jos vykdomomis funkcijomis: kasdien telefonu kreipiasi vidutiniškai 60 klientų, dar keli interesantai aptarnaujami jiems atėjus į Muitinės departamentą, elektroniniu paštu kasdien gaunama ir atsakoma vidutiniškai į 8–9 klausimus.

Per ataskaitinį laikotarpį gauti 2 093 elektroniniai paklausimai ir apie 15 120 klausimų telefonu. Daugiausia klausimų buvo užduota apie pašto siuntomis gabenamų prekių apmokestinimą (490), prekių importą iš trečiųjų šalių (301), keleivių įvežamas prekes iš trečiųjų šalių (191).

Asmenis konsultuoja ir kiti Muitinės departamento struktūriniai padaliniai. Raštu ir elektroniniu paštu buvo teiktos išvados bei rekomendacijos, muitinės klientai buvo konsultuojami tarifinio reguliavimo priemonių taikymo klausimais (dėl tarifinio prekių klasifikavimo, prekių kilmės bei preferencinių muitų, Bendrojo muitų tarifo, tarifinių kvotų, antidempingo priemonių, nacionalinių mokesčių taikymo). Verslui suteiktos 342 konsultacijos užsienio prekybos tarifinio reguliavimo priemonių taikymo klausimais (tarp jų klasifikavimo klausimais – 313). Taip pat teiktos 448 konsultacijos ir išaiškinimai muitinės procedūrų ir intelektinės nuosavybės teisių klausimais.

4.5. Informacija Lietuvos Respublikos muitinės interneto svetainėje

Skyriuje „Aktualijos“ paskelbti 282 pranešimai apie muitinės veiklos naujoves, darbo rezultatus, nustatytus pažeidimus, užsienio muitinių atstovų vizitus, Lietuvos muitinės pareigūnų kovą su kontrabanda, apie CITES konvencijos, intelektinės nuosavybės pažeidimus, apie teisės aktų, reglamentuojančių muitinės veiklą, naujoves ir kt.

Parengta ir visuomenei paskelbta informacija apie bendrųjų muitų tarifų lengvatų sistemos (BLS) pasikeitimus nuo 2015 m. sausio 1 d.; apie transporto priemonių laikinojo įvežimo reglamentavimo pakeitimus nuo 2015 m. gegužės 1 d.; apie laikinojo saugojimo deklaracijų, įforminamų importo ir eksporto terminaluose bei muitinės sandėliuose laikinai saugomoms prekėms, perkėlimą nuo 2015 m. balandžio 15 d. į elektroninę erdvę, informacija apie naujai muitinėje įdiegtą paslaugą verslininkams – galimybę elektroniniu būdu gauti informaciją apie muitinės priskaičiuotus mokesčius, kita verslui aktuali informacija.

Naujoje rubrikoje „*Meursing* kodo nustatymas“ pateikta informacija apie *Meursing* kodo naudojimą deklaruojuojant tam tikrus perdirbtus žemės ūkio produktus ir *Meursing* kodo nustatymo rekomendacijos.

Siekiant didinti muitinės veiklos administruojant sulaikytas ir konfiskuotas prekes viešumą, sukurta rubrika „Konfiskuotų prekių realizavimas“, kurioje pateikiamas sąrašas juridinių asmenų, su kuriais muitinė konkurso būdu yra sudariusi prekių realizavimo sutartis.

Taip pat sukurta nauja rubrika „Reimportuojamos prekės“, kurioje pateikta informacija apie reimportuojamų po laikinojo išvežimo perdirbti prekių muitinį įvertinimą.

„DUK“ skiltyje sukurta nauja rubrika „Prekių vertė“, kurioje skelbiami aktualiausi prekių muitinės vertės nustatymo klausimai.

Skiltyje „Mokesčių duomenys“ paskelbta informacija apie naujai muitinėje įdiegtą paslaugą verslininkams – galimybę elektroniniu būdu gauti informaciją apie muitinės priskaičiuotus mokesčius.

Skiltyje „Išaiškinimai“ (rubrika „Prekių muitinis įvertinimas“) paskelbti išaiškinimai dėl įvairių prekių muitinės vertės nustatymo, pateikiami pavyzdžiai.

Skiltyje „Reeksportuojamos prekės“ (rubrika „Prekių muitinis įvertinimas“) paskelbta informacija apie reeksportuojamų po laikinojo įvežimo perdirbti prekių statistinės vertės nustatymą, pateikiami konkretūs pavyzdžiai.

Rubrikoje „Ūkio subjektų priežiūra“ paskelbtas naujas klausimynas verslui – Asmens atitikimo reikalavimams naudotis suteiktais patvirtinto eksportuotojo įgaliojimais kontrolinis klausimynas.

Rubrikoje „Praneškite apie korupciją“ pateikta informacija, kad asmenims, suteikusiems vertingos informacijos, gali būti skiriama piniginė išmoka.

Vykdamas Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nuostatas, svetainėje paskelbta informacija apie Lietuvos muitinėje nustatytus tarnybinius nusižengimus ir už juos paskirtas galiojančias tarnybines nuobaudas bei informacija apie įstaigos valstybės tarnautojų gautus paskatinimus ir apdovanojimus.

4.6. Ūkio subjektų veiklos priežiūra

Lietuvos Respublikos muitinė atsakinga už 3 priemonių (54, 71 ir 72 priemonės), įtrauktų į Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintą Administracinės naštos mažinimo 2014 ir 2015 metais priemonių planą, įgyvendinimą. 72 priemonė įgyvendinta dar 2014 m., 54 – 2015 m., 71 priemonė bus įgyvendinta 2016 m. I ketvirtyje.

Įgyvendinant 54 priemonę, Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2015 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 1B-244 „Dėl Elektroninės prekių laikinojo saugojimo deklaracijos pateikimo, priėmimo ir kitos elektroninės informacijos, susijusios su prekių laikinuoju saugojimu, mainų taisyklių patvirtinimo“ nustatyta, kad nuo balandžio 15 d. visos laikinojo saugojimo deklaracijos, išforminamos importo ir eksporto terminaluose bei muitinės sandėliuose laikinai saugomoms prekėms, perkeliama į elektroninę erdvę – Muitinės deklaracijų apdorojimo sistemą (MDAS). Verslo subjektai neprivalės muitinei pateikti popierinio (4 egz.) dokumento – visas bendravimas, susijęs su prekių laikinuoju saugojimu, vyks elektroniniu būdu. Tinkamai užpildytos deklaracijos laikinajam prekių saugojimui bus priimanamos automatinio būdu, o deklarantas apie laikinojo saugojimo deklaracijos priėmimą bus informuojamas elektroniniu pranešimu. Sistema iš anksto informuos verslo atstovus apie besibaigiantį prekių laikinojo saugojimo terminą ir tik verslo atstovams nesiėmus jokių veiksmų vėliau primins, kad laikinojo saugojimo terminas jau pasibaigęs. Visa informacija, susijusi su prekių laikinuoju saugojimu ir pastarojo užbaigimu, bus pateikiama ir gaunama (įskaitant prašymus tęsti laikinojo saugojimo laiką) tik elektroninių duomenų mainų principu.

Įgyvendinant Deklaracijos dėl pirmųjų verslo metų, prie kurios prisijungė ir muitinė, nuostatas per atskaitinį laikotarpį nebuvo vykdyti asmenų, savo verslą vykdančių pirmuosius metus, ūkinės-komercinės veiklos patikrinimai.

Informacija asmenims apie reikalavimus muitų teisės aktų reglamentuojamai veiklai, muitinės vykdomus patikrinimus, muitinės veiklos efektyvumo ir rezultatyvumo rodiklius paskelbta ir nuolat atnaujinama muitinės interneto svetainėje (rubrikoje „Veikla“, „Ūkio subjektų priežiūra“). Informacija apie ūkio subjektų priežiūrą pateikta ir muitinės svetainės tituliniam puslapyje sukurtoje kaičiojoje reklamoje „Muitinė verslui. Ūkio subjektų priežiūra“. Kartu su teisės aktų nustatyta informacija minėtoje rubrikoje ir kaičiojoje reklamoje taip pat pateikta informacija apie planinius patikrinimus, ūkio subjektų, kurių rizikingumo lygis žemiausias, sąrašas (ūkio subjektų „baltasis sąrašas“), informacija apie Lietuvos Respublikos muitinės veikloje naudojamus kontrolinius klausimynus.

Daromi Informavimo grupės konsultacijų telefonu įrašai, užtikrinantys konsultacijų kokybę ir atsekamumą.

Toliau tobulinama asmenų atranka patikrinimams naudojant RIKS3.AUDIT, atrenkami asmenys tikrinimams pagal nustatytą aukščiausią riziką, taip pat muitinei gavus reikšmingos informacijos iš kitų šaltinių, kurią būtina patikrinti. Muitinės vykdomi patikrinimai atliekami per objektyviai įmanomą kuo trumpesnę laikotarpį, bet asmens buveinėje atliekamų patikrinimų trukmė, apimanti faktiškai pas asmenį būtas patikrinimo dienas (vidutiniškai 14 dienų), negali viršyti Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 119 straipsnyje numatyto termino (90 dienų). Nustačius asmenų pažeidimus, taikomos administracinės nuobaudos ir prevencinės priemonės – nustatyta tvarka skaičiuojami delspinigiai ir skiriamos baudos.

Dalyvauta 5 Ūkio ministerijos organizuose renginiuose: tarptautiniame verslo priežiūros pertvarkos renginyje, Ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančių institucijų informacinės sistemos pristatyme, seminare skirtame geresnio reglamentavimo klausimams, Institucijų atliekamų priežiūros funkcijų optimizavimo ekspertų komisijos posėdyje, kuriame buvo pristatyta apžvalga „Verslo priežiūra Lietuvoje: skaičiai ir faktai 2013–2014 m.“ ir mokymuose geresnio reglamentavimo klausimais: „Sprendimų poveikio vertinimas“ ir „Praktiniai poveikio vertinimo aspektai“.

5. MUITINĖS VEIKLOS VALDYMAS

5.1. Muitinės departamento kolegija

Surengti du Muitinės departamento kolegijos – Muitinės departamento generalinio direktoriaus patariamojo organo – posėdžiai.

Lapkričio mėnesį vykusiam posėdyje buvo svarstytas Lietuvos Respublikos veiklos strategijos 2016–2020 metams projektas, darbo organizavimo muitinės įstaigose pertvarkymas diegiant centralizuotą deklaracijų priėmimo ir apdorojimo procesą, apžvelgtos Sąjungos muitinės kodekso įgyvendinimo aktualijos, aptarti kiti aktualūs klausimai.

Gruodžio mėnesį vykusiam posėdyje buvo apžvelgti 2015 m. Muitinės departamento, teritorinių muitinių ir specialiųjų muitinės įstaigų veiklos rezultatai, nustatyti 2016 m. Lietuvos Respublikos muitinės veiklos prioritetai, pristatyti 2015 m. auditų ir grįžtamojo ryšio rezultatai, paminėta Antikorupcijos diena, aptarti kiti aktualūs klausimai.

5.2. Veiklos tobulinimas

Kokybės vadybos sistema

Lietuvos Respublikos muitinė, siekdama užtikrinti teikiamų paslaugų kokybę ir efektyviai organizuoti savo veiklą, nustatė ir patvirtino Lietuvos Respublikos muitinės kokybės politiką, kurios pagrindinis siekis – formuoti Lietuvos Respublikos muitinės bendruosius siekius ir kryptis, susijusius su kokybe.

2013 m. lapkričio mėn. Lietuvos Respublikos muitinei buvo išduotas atitikties sertifikatas, kuris liudija, kad Lietuvos Respublikos muitinės kokybės vadybos sistema atitinka standarto LST EN ISO 9001:2008 reikalavimus. Kokybės vadybos sistema Lietuvos Respublikos muitinėje buvo įdiegta ir sertifikuota 2010 m. gruodžio mėn. įgyvendinant Europos socialinio fondo ir Lietuvos valstybės lėšomis finansuotą projektą Nr. VP1-4.1-VRM-03-V-01-001 „Lietuvos Respublikos muitinės kokybės vadybos sistemos pagal Lietuvos standartą LST EN ISO 9001:2008 diegimas, sertifikavimas ir priežiūra“.

2015 m. lapkričio mėn. UAB „SGS Klaipėda Ltd“ atliko Lietuvos Respublikos muitinės įdiegtos kokybės vadybos sistemos periodinį priežiūros auditą, po kurio patvirtino Lietuvos Respublikos muitinės kokybės vadybos sistemos atitiktį standarto LST EN ISO 9001:2008 reikalavimams ir pratęsė kokybės vadybos sistemos sertifikavimą.

Lietuvos Respublikos muitinėje įdiegtos kokybės vadybos sistemos taikymo sritis apima visuomenės, rinkos, aplinkos ir finansinių interesų apsaugą nuo neteisėtos tarptautinės prekybos daromos žalos, sudarant palankias sąlygas teisėtam verslui.

Nacionalinis akreditacijos biuras patvirtino Muitinės laboratorijos atitiktį standarto LST EN ISO/IEC 17025:2005 reikalavimams. Nacionalinio akreditacijos biuro direktoriaus įsakymu patvirtinta 12 akredituotų tyrimo metodų ir lanksčios srities perakreditavimas ir 1 naujo tyrimo metodo akreditacija.

5.3. Personalo valdymas

2015 m. gruodžio 31 d. duomenimis, Lietuvos Respublikos muitinėje dirbo 2 250 pareigūnų, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį, iš jų 2 113 pareigūnų, 3 valstybės tarnautojai ir 134 darbuotojai. 13 proc. pareigūnų dirbo vadovaujančiose pareigose.

Muitinės sistemoje 95 proc. pareigūnų turi aukštąjį universitetinį išsilavinimą, 1,5 proc. – aukštąjį neuniversitetinį, 3,4 proc. – aukštesnįjį ir 0,1 proc. – vidurinį išsilavinimą.

Šiuo metu muitinės sistemoje dirba 1 086 vyrai ir 1 164 moterys.

Pareigūnų, valstybės tarnautojų ir darbuotojų skaičiaus kaitos koeficientas per ataskaitinį laikotarpį yra -1,7.

5.4. Mokymas ir kvalifikacijos tobulinimas

Muitinės pareigūnai kvalifikaciją tobulino Muitinės mokymo centre, kitose suaugusiesiems mokymus organizuojančiose įstaigose ir dalyvaudami ES finansuojamų projektų mokymuose, perkant mokymo paslaugas. Daugiausia dėmesio buvo skirta pareigūnų specialiųjų profesinių žinių ir įgūdžių lavinimui. Per ataskaitinį laikotarpį mokymuose Muitinės mokymo centre ir kitose mokymo įstaigose bei įvairiuose projektuose dalyvavo 5 025 dalyviai, iš jų 4 127 – Muitinės mokymo centre, 249 – Finansų ministerijos mokymo centre, 649 – kitose mokymo įstaigose ar projektuose, 69 pareigūnai dalyvavo seminaruose užsienyje.

Taikant viešųjų pirkimų procedūras centralizuotai organizuota mokymų už 26 712 eurų.

Organizuotos 78 Mykolo Romerio ir kitų universitetų studentų praktikos Muitinės departamente ir kitose muitinės įstaigose.

5.5. Kandidatų į tarnybą muitinėje tikrinimai

Atlikti 253 kandidatų, siekiančių eiti pareigas muitinėje, tikrinimai.

Atlikti 138 asmenų, pretenduojančių į tarnybą Lietuvos Respublikos muitinėje, asmenybės savybių vertinimai.

5.6. Tarnybinių nusižengimų prevencija ir tyrimas

Atlikti 46 muitinės pareigūnų, valstybės tarnautojų ir darbuotojų tarnybinės veiklos ir elgesio tikrinimai, nustatyti 7 pažeidimai, dėl 6 pažeidimų pradėti tarnybinio nusižengimo tyrimai.

Muitinės pareigūnams už tarnybinius nusižengimus skirtos 38 tarnybinės nuobaudos: 11 pareigūnų paskirtos pastabos, 16 – papeikimai, 3 – griežti papeikimai, 2 – perkėlimas į žemesnės kategorijos pareigas, 2 – atleidimas iš pareigų, 3 pareigūnai atleisti iš pareigų už pareigūno vardo diskreditavimą, 1 darbuotojui už darbo drausmės pažeidimą skirta drausminė nuobauda – atleidimas iš darbo.

5.7. Korupcijos prevencija ir kontrolė

Per ataskaitinį laikotarpį muitinėje nustatytas 1 korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos atvejis, įtarimai pareikšti 2 muitinės pareigūnams. Korupcijos atvejų nustatymo muitinėje lygis ataskaitiniu laikotarpiu – 0,04 procento.

Įgyvendinant korupcijos kontrolės ir prevencijos priemones, Lietuvos Respublikos muitinėje ataskaitiniu laikotarpiu buvo užfiksuoti 453 neteisėti pinigų siūlymo atvejai muitinės pareigūnams. Iš jų 35 atvejais pradėti ikiteisminiai tyrimai dėl LR BK 227 str. numatytos nusikalstamos veikos, t. y. papirkimo. 35 fiziniams asmenims pareikšti įtarimai dėl kyšio davimo muitinės pareigūnams, iš jų 25 asmenys teismo baudžiamaisiais įsakymais pripažinti kaltais (paskirtos baudos), 1 asmuo pripažintas kaltu, tačiau atleistas nuo baudžiamosios atsakomybės pagal laidavimą be užstato, 8 ikiteisminiai tyrimai nutraukti nenustačius nusikalstamos veikos požymių. Dėl 1 fizinio asmens, galimai padariusio nusikalstamą veiką, vis dar vyksta tyrimas.

6. INTEGRUOTA MUITINĖS INFORMACINĖ SISTEMA

6.1. Integruotos muitinės informacinės sistemos priežiūra

Vykdomos paslaugų teikimo sutartys Integruotos muitinės informacinės sistemos posistemiams prižiūrėti.

Įsigytos paslaugos, gaunamos per saugų valstybės duomenų perdavimo tinklą, parengta HP diskų masyvų techninio aptarnavimo paslaugų techninė specifikacija ir paraiška, parengta Transporto priemonių valstybinių numerių ir konteinerių kodų atpažinimo sistemos ir vaizdinės ir garsinės informacijos fiksavimo įrangos priežiūros ir palaikymo paslaugų techninė specifikacija ir paraiška.

Pasirašyta Transporto priemonių valstybinių numerių ir konteinerių kodų atpažinimo sistemos ir vaizdinės ir garsinės informacijos fiksavimo įrangos priežiūros ir palaikymo paslaugų pirkimo sutartis (toliau – NAS ir VGI). Parengtas NAS ir VGI priežiūros ir palaikymo reglamentas.

6.1.1. Lietuvos Respublikos integruotas tarifas (LITAR sistema) ir Mokesčių apskaičiavimo ir patikros sistema (MAPS)

LITAR modulyje saugomi Europos Bendrijos integruoto tarifo (TARIC) duomenys apie kiekvieną dieną kintančius ES muitus, draudimus ir apribojimus bei nacionaliniai duomenys (akcizų ir pridėtinės vertės mokesčių tarifai). Juos naudoja Muitinės deklaracijų apdorojimo sistema (MDAS) ir tuo būdu užtikrinamas nepertraukiamas deklaravimo muitinei ir muitinio įforminimo procesas. MDAS automatiškai apskaičiuoja mokesčius MAPS priemonėmis.

Pagrindinė LITAR-*web* funkcija – teikti informaciją apie tarptautinės prekybos reguliavimo priemones ir apskaičiuoti muitus ir mokesčius realiuoju laiku elektroninėje erdvėje LITAR-*web* lankytojams. LITAR svetainėje apsilankė apie 374 tūkst. lankytojų.

6.1.2. Muitinės spaudų ir kitų žymų sistema (SMS)

LT-SMS yra vienas iš muitinės kontrolės instrumentų, skirtų naudoti muitiniam tikrinimui pateikiamų dokumentų, parašų, spaudų ir kitų žymų atvaizdų bei su jais susijusių duomenų paieškai ir peržiūrai.

Atliekant priežiūrą į LT-SMS įkelti, pakeisti ar atnaujinti 37 nacionaliniai atvaizdai, iš ES SMS sistemos perkelta 250 su kilmės ir Bendrojo muitų tarifo prieduose pateiktų sertifikatų tvirtinimu susijusių spaudų ir parašų atvaizdų.

6.2. Integruotos muitinės informacinės sistemos patikimumo ir saugumo užtikrinimas

Įsigytas Oracle licencijų paketas su 12 mėnesių garantiniu palaikymu.

Įvykdytas pirkimas, pasirašyta sutartis ir įsigyta didelio našumo duomenų centrus DC LAN jungianti banginio sutankinimo įranga.

Įvykdytas pirkimas, pasirašyta sutartis dėl IT paslaugų centro ir IT infrastruktūros valdymo programinės įrangos, sukurtos HP *Open View* produktų pagrindu, palaikymo paslaugų teikimo.

Įvykdytas pirkimas, pasirašyta sutartis dėl programinės įrangos EMC *Documentum* priemonių licencijų paketo techninio aptarnavimo paslaugų teikimo.

Įvykdytas pirkimas, pasirašyta sutartis dėl VMware programinės įrangos palaikymo paslaugų.

Įvykdytas pirkimas, pasirašyta sutartis dėl programinės įrangos Blaze *Advisor* licencijų aptarnavimo.

6.3. Elektroninės muitinės paslaugų tobulinimas

Įgyvendinant valstybės kapitalo investicijų projektą „Elektroninių muitinės paslaugų tobulinimas“:

- atlikti Duomenų apie Lietuvos Respublikos prekybos srautus su Europos Sąjungos šalimis narėmis surinkimo ir apdorojimo sistemos (toliau – IDAIS) patobulinimai – nuo 2015 m. vasario 1 d. atnaujinta IDAIS

sistema veikia gamybinėje aplinkoje. Įvykdyti sukauptų Intrastato ataskaitų pateikimo Statistikos departamentui funkcionalumo papildymo darbai;

- vystant Nacionalinę tranzito kontrolės sistemą (NTKS) buvo analizuojami ir tikslinami reikalavimai atnaujinamai NTKS sistemai atsižvelgiant ir į kuriamos Vieno langelio sistemos reikalavimus; teikiami naujosios NTKS sistemos ir jos sąsajų su kitais Integruotos MIS posistemiais poreikiai, derinami naujosios NTKS projektavimo dokumentai;

- parengta ir suderinta sąsajos „LB ir ECB valiutų kursai“ specifikacija, testavimo dokumentai ir sėkmingai atliktas priėmimo testavimas. Tęsiami ESB modulio papildymo EM-VARTAI funkcijomis, užtikrinančiomis išorinių informacinių sistemų, kurios keičiasi duomenimis su Integruotos MIS posistemiais, naudotojų registravimą ir administravimą elektroninės paslaugos kūrimo darbai. Tęsiami sąsajos informacijos mainams tarp NOVIS ir kitų Integruotos MIS posistemių ir sąsajos „ISPP išorinis – ISPP vidinis portalas“ analizės, specifikavimo bei kūrimo darbai. Užbaigti sąsajos informacijos mainams su VĮ „Registru centras“ Piniginių lėšų apribojimų informacine sistema PLAIS analizės ir specifikavimo darbai;

- Tobulinama Muitinės deklaracijų apdorojimo sistema (MDAS). Pradėti darbų paketo „MDAS Verslininko portalo atnaujinimas bei sąsajos su Vieno langelio informacine sistema (VLS) sukūrimas“ veiklos analizės ir programavimo darbai. Užbaigti darbų paketo „Atnaujintas MDAS funkcionalumas, susijęs su supaprastintų procedūrų forminimu“ programavimo darbai. Įvykdyti darbų paketo „Atnaujintas MDAS funkcionalumas, susijęs su keleivių, grynųjų pinigų ir žodinių deklaracijų forminimu“ darbai. Tęsiami darbų paketo DP11 „Atnaujintas MDAS funkcionalumas, susijęs su keleivių, grynųjų pinigų ir žodinių deklaracijų forminimu“ veiklos analizės ir programavimo darbai. Įvykdytas darbų paketas DP13 „MDAS funkcionalumo, susijusio su normatyvinės informacijos naudojimu, atnaujinimas“, sėkmingai atliktas priėmimo testavimas. Pradėti darbų paketo DP6 „MDAS deklaracijų apdorojimo veiklos proceso bei su juo susijusio funkcionalumo atnaujinimas“ veiklos analizės darbai, pradėti darbų paketo DP7 „MDAS funkcionalumo, susijusio su deklaracijų taisymu po jų muitinio įforminimo, atnaujinimas“ veiklos analizės darbai, atlikti darbų paketo DP14 „MDAS funkcionalumą įtakojančių (susijusių) komponentų veikimo atnaujinimas“ veiklos analizės darbai, susiję su *Blaze Advisor* veiklos taisyklių programine įranga, ir vykdomi programavimo darbai.

6.4. Muitinės finansinių išteklių, mokesčių ir jų apskaitos bei vidaus administravimo sistemos tobulinimas

Įgyvendinant valstybės kapitalo investicijų projektą „Muitinės finansinių išteklių, mokesčių ir jų apskaitos sistemų tobulinimas“:

- atlikti Mokesčių apskaitos ir kontrolės informacinės sistemos (MAKIS) tobulinimo pakeitimai dėl MAKIS pritaikymo muitinės mokesčių fondo duomenims eurais tvarkyti;

- įgyvendintos Civilinio proceso kodekso 689 ir 754 straipsnių nuostatos, pagal kurias institucijos ar pareigūnai, turintys teisę areštuoti skolininko lėšas arba duoti nurodymus skolininko lėšas nurašyti iš asmens sąskaitos arba nutraukti jų išmokėjimą, išieškojimą iš piniginių lėšų, esančių kredito įstaigose, arba disponavimo pinigėmis lėšomis apribojimą kredito įstaigose vykdo elektroninių ryšių priemonėmis per PLAIS, kurios valdytojas yra Teisingumo misterija, o tvarkytojas – VĮ Registru centras;

- sudaryta galimybė muitinės mokesčių mokėtojams, turintiems prieigos prie Verslininko portalo teisę, gauti iš MAKIS informaciją apie jų mokestinį balansą, įsiskolinimus muitinei ir mokėtinas sumas, mokestinių prievolių išieškojimo būklę ir kitus muitinės mokesčių mokėtojams aktualius sistemoje esančius duomenis. Taip pat sukurta galimybė minėtiems muitinės mokesčių mokėtojams elektroniniu būdu pateikti prašymus, susijusius su muitinės administruojamais mokesčiais – prašymai pateikiami užpildant parengtas formas;

- įdiegtas funkcionalumas, sudarantis galimybę asmenims sumokėti mokesčius mokėjimo kortelėmis. Atsiskaitymai mokėjimo kortelėmis gali būti vykdomi prekių muitinį įforminimą atliekančiose muitinės įstaigose ir mobiliuose teritorinių muitinių arba specialiųjų muitinės įstaigų padaliniuose. Mokėjimo kortelėmis gali būti mokami mokesčiai, piniginis užstatas, valstybės rinkliavos už pasienio kontrolės postuose teikiamas paslaugas, jeigu jos nesumokėtos anksčiau, ir įmokos už muitinės įstaigų teikiamas papildomas paslaugas;

- MAKIS parengta perėjimui prie SEPA (angl. *Single Euro Payments Area*). Bendra mokėjimų eurais erdvė, arba SEPA, – tai iniciatyva naudoti vienodas mokėjimo priemones atsiskaitymams eurais. Nuo 2016 m. sausio 1 d. siunčiant ir gaunant mokėjimo nurodymus tarp savo apskaitos ir internetinės bankininkystės sistemų, Lietuvoje naudojami ISO 20022 XML formato pranešimai;

- FAS parengta darbai euro valiuta, atliktas 2014 m. finansinių metų uždarymas, gamybinėje aplinkoje pradėtas darbas realiu laiku, atliktas atnaujintų ataskaitų testavimas, atlikta SEPA reikalavimų integracijai su bankais analizė, ištrinti bei įdiegti aktualūs SAP atnaujinimai (SAP *notes*) FAS vystymo aplinkoje; pradėti apvalinimo skirtumų po FAS apskaitos valiutos konversijos išlyginimo darbai.

6.5. Lietuvos Respublikos muitinės duomenų saugyklos tobulinimas

Vykdoma 2013 m. spalio 18 d. Lietuvos Respublikos muitinės duomenų saugyklos (toliau – LMDS) tobulinimo paslaugų teikimo sutartis: įvykdytas projekto rezultato „Įvežimo ir išvežimo bendrųjų deklaracijų duomenų į LMDS įkėlimas ir integravimas“ projektavimas ir įgyvendinimas (parengti ir suderinti šio rezultato priėmimo testavimo dokumentai, sėkmingai įvykdytas priėmimo testavimas; parengti ir suderinti priėmimo testavimo rezultatų dokumentai).

Įgyvendintas projekto rezultatas „LMDS administratoriams kurti LMDS portale pateikiamas lanksčias ataskaitas ir duomenų rinkinius galimybių realizavimas“, sėkmingai atliktas priėmimo testavimas, vykdyti mokymai LMDS administratoriams.

Baigta projekto rezultatų „Bendrųjų deklaracijų laikinajam saugojimui duomenų į LMDS įkėlimas ir integravimas“ ir „Rizikos įvertinimo ir kontrolės sistemos duomenų į LMDS įkėlimas ir integravimas“ detali analizė ir projektavimas, vykdomi programavimo darbai. Vykdomi projekto rezultatų „Į LMDS įkeliamų duomenų administravimas“ ir „LMDS ataskaitų naudojimo auditavimas“ projektavimo ir programavimo darbai.

Baigtas projekto rezultato „Elektroninių žurnalų informacinės sistemos (EŽIS), ATA knygelės duomenų apdorojimo sistemos, Administracinių teisės pažeidimų ir prekių sulaikymo protokolų surašymo informacinės sistemos duomenų į LMDS įkėlimas“ projektavimas, vykdomi programavimo darbai.

Atlikti projekto rezultato „Naudotojų prieigos prie visų iš pirminių sistemų į LMDS įkeliamų duomenų uždavinio įgyvendinimas“ programavimo darbai.

6.6. Muitinės deklaracijų pateikimo elektroniniu būdu taikant „vieno langelio“ principą elektroninės paslaugos diegimas

Muitinės departamentas kartu su partneriais Nacionaline mokėjimo agentūra, Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba, Kultūros paveldo departamentu ir VĮ Registrų centru įgyvendino projektą „Muitinės deklaracijų pateikimo elektroniniu būdu taikant „vieno langelio“ principą elektroninė paslauga“ (toliau – VLS) ir įdiegė Integruoto muitinės informacinės sistemos Vieno langelio posistemę. Centrinė projektų valdymo agentūra atliko VLS projekto patikrą ir 2015 m. gruodžio 31 d. patvirtino VLS projekto ataskaitą ir informavo, kad VLS projektas yra sėkmingai baigtas. Projektas buvo finansuojamas iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos Ekonomikos augimo veiksmų programos 3 prioriteto „Informacinė visuomenė visiems“ įgyvendinimo priemonę Nr. VP2-3.1-IVPK-14-K „Pažangios elektroninės paslaugos“.

Projekto tikslas – sukurti Muitinės deklaracijų pateikimo elektroniniu būdu taikant „vieno langelio“ principą elektroninę paslaugą, sudarančią sąlygas ekonominių operacijų vykdytojams atliekant prekių importo, eksporto ir tranzito formalumus pateikti reikalingą informaciją ir muitinės deklaracijas bei gauti visą susijusią informaciją vienoje vietoje. „Vieno langelio“ principo taikymas apima informacijos ir dokumentų pateikimą, Muitinės departamento, Nacionalinės mokėjimo agentūros, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos ir Kultūros paveldo departamento leidimų, licencijų, sertifikatų ir kitų muitinės formalumams atlikti reikalingų dokumentų išdavimą bei informacijos apie formalumų atlikimo tvarką pateikimą kuriamos Vieno langelio informacinės sistemos priemonėmis.

6.7. Lietuvos Respublikos muitinės informacinių technologijų saugos užtikrinimas

Įgyvendintas projektas „Lietuvos Respublikos muitinės informacinių technologijų sauga“ (projekto Nr. VP2-3.2-IVPK-02-K-02-002). Įvykdyti visi projekto Techninės priežiūros paslaugų pirkimo sutartyje numatyti darbai ir suteiktos paslaugos. Įvykdyti visi Techninės ir programinės įrangos viešojo pirkimo sutartyje numatyti darbai (analizės, projektavimo, diegimo, testavimo, pirmosios bandomosios eksploatacijos ir antrosios bandomosios eksploatacijos etapuose numatyti darbai, įvykdyti muitinės pareigūnų mokymai, pareigūnai apmokyti dirbti su išgytomis informacijos saugumo valdymo priemonėmis). Įvykdyti projekto Lietuvos Respublikos muitinės informacinių technologijų sauga viešinimo paslaugų teikimo sutartyje numatyti darbai. Balandžio 7 d. Centrinei projektų valdymo agentūrai (toliau – CPVA) pateikta Galutinė projekto įgyvendinimo ataskaita, ataskaita patvirtinta CPVA. Balandžio 29 d. įvyko projekto patikra, kurią atliko CPVA atstovai.

7. KITA SVARBI LIETUVOS RESPUBLIKOS MUITINĖS VEIKLA

7.1. Tarptautinis bendradarbiavimas

Dalyvauta 13 susitikimų bendradarbiaujant su ES valstybėmis narėmis, 16 susitikimų bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis, taip pat tarptautinių organizacijų – PMO, JTO, ASEM – veikloje.

7.1.1. Dalyvavimas ES institucijų veikloje

Pagal Ministro Pirmininko tarnybos ir kitų institucijų prašymus ir nustatytais terminais per ataskaitinį laikotarpį parengta, suderinta ir pateikta 20 Lietuvos pozicijų dėl muitinės kompetencijai priklausančių ES teisės aktų projektų, 1 pozicija *Coreper* posėdžiams ir 36 pozicijos EK komitetų posėdžiams, taip pat pateikti 69 pozicijų derinimo įrašai pagal kitų institucijų prašymus.

Muitinės pareigūnai dalyvavo 1 ES Tarybos Muitinių bendradarbiavimo darbo grupės plenariame posėdyje ir 4 ES Tarybos Muitinių bendradarbiavimo darbo grupės ekspertų posėdžiuose, taip pat dalyvavo 61 Europos Komisijos Muitinės kodekso komiteto pakomitečių posėdyje, 1 Muitinių veiksmų programos („Muitinė 2020“) komiteto posėdyje, 4 (2 iš jų – parengiamieji) Muitinės įstatymų komiteto posėdžiuose, 3 Miškų teisės aktų įgyvendinimo, valdymo ir prekybos komiteto posėdžiuose, 2 Kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) tarpusavio pagalbos komiteto posėdžiuose, 5 Europos bendrijų ir Europos laisvosios prekybos asociacijos Bendrojo tranzito/formalumų supaprastinimo (bendrojo administracinio dokumento) darbo grupės posėdžiuose, 2 Bendrijos nuosavų išteklių patariamąjį komiteto (ACOR) tradicinių nuosavų išteklių pakomitečio posėdžiuose ir 2 Europos Komisijos Muitų politikos grupės posėdžiuose.

7.1.2. ES programa „Muitinė 2020“

227 Lietuvos muitinės pareigūnai dalyvavo pagal ES programą „Muitinė 2020“ organizuojamuose renginiuose: 128 projektų grupių posėdžiuose, 11 darbo vizitų, 16 seminarų ir 5 mokymų sesijose.

Darbo vizituose Lietuvos muitinėje dalyvavo 2 Čekijos muitinės pareigūnai ir 3 Latvijos muitinės pareigūnai, kurie domėjosi muitinės audito veiklos klausimais, jiems buvo pristatytas Rizikos įvertinimo ir kontrolės sistemos (RIKS) panaudojimas juridinių asmenų rizikos vertinimui, jų atrankai tikrinimams po muitinio įforminimo, taip pat buvo aptarti atliktų muitinės auditų rezultatai ir tendencijos, muitinės sandėlių ir laisvųjų sandėlių veikla ir kontrolė.

7.1.3. Lietuvos Respublikos muitinės teikiama techninė pagalba kitų valstybių institucijoms

Sausio 14 d. Užsienio reikalų ministerijai pateiktos 4 koncepcijos dėl dalyvavimo Vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai programos projektuose: „Gruzijos pajamų tarnybos (muitinės) institucinių gebėjimų stiprinimas“, „Moldovos muitinės gebėjimų stiprinimas, taikant gerąją Europos Sąjungos muitinio tikrinimo praktiką pasienio ir vidiniuose muitinės postuose“, „Ukrainos muitinės institucinių gebėjimų stiprinimas“ ir „Techninė pagalba Baltarusijos muitinei tikrinimų po muitinio įforminimo ir Įgaliojimų ekonominių operacijų vykdytojų srityse“. Pritarus 3 projektų koncepcijoms, Užsienio reikalų ministerijai pateiktos projektų „Gruzijos pajamų tarnybos (muitinės) institucinių gebėjimų stiprinimas“, „Moldovos muitinės gebėjimų stiprinimas, taikant gerąją Europos Sąjungos muitinio tikrinimo praktiką pasienio ir vidiniuose muitinės postuose“ ir „Ukrainos muitinės institucinių gebėjimų stiprinimas“ paraiškos. Pasirašytos projektų „Ukrainos muitinės institucinių gebėjimų stiprinimas“ (Nr. 175-15-VBD/11B-91), „Moldovos muitinės gebėjimų stiprinimas, taikant gerąją Europos Sąjungos muitinio tikrinimo praktiką pasienio ir vidiniuose muitinės postuose“ (Nr. 192-15-VBD/11B-99) ir „Gruzijos pajamų tarnybos (muitinės) institucinių gebėjimų stiprinimas“ (Nr. 193-15-VBD/11B-100) įgyvendinimo sutartys. Projektas „Ukrainos muitinės institucinių gebėjimų stiprinimas“ sėkmingai įgyvendintas. Projektų Moldovoje ir Gruzijoje veiklų įgyvendinimas sėkmingai koordinuotas.

EK Mokesčių ir muitų sąjungos generalinio direktorato (DG TAXUD) ir ES Pasienio pagalbos misijos Moldovoje ir Ukrainoje (EUBAM) kvietimu organizuoti 12 Lietuvos muitinės pareigūno vizitai į Ukrainą. Vizitų metu teikta ekspertinė pagalba ir konsultacijos Ukrainos valstybinei mokesčių tarnybai, ruošiantis prisijungti prie Konvencijos dėl bendrosios tranzito procedūros.

Sausio 30 d. kartu su Latvijos valstybės sienos apsaugos tarnyba, Rygos technikos universitetu ir Tarptautinės migracijos politikos vystymo centru (ICMPD) pateikta Vidurinės Azijos šalių sienų valdymo programos (BOMCA) 9-o etapo (*Phase 9*) projekto paraiška ES delegacijai Kirgizijoje. Kovo 5 d. ES delegacija Kirgizijoje pateikė siūlymus ir rekomendacijas projekto paraiškos tobulinimui. Balandžio mėnesį pagal teiktas rekomendacijas patobulintą projekto paraišką ES delegacija Kirgizijoje patvirtino ir birželio mėnesį pasirašė sutartį (Nr. DCI-ASIE/2015/358-348) su Latvijos valstybės sienos apsaugos tarnyba (pagrindinis projekto vykdytojas) dėl dotacijos gavimo projekto įgyvendinimui. Pasirašytas Konsorciumo susitarimas dėl BOMCA9 projekto įgyvendinimo tarp Latvijos valstybės sienos apsaugos tarnybos, Rygos technikos universiteto, Tarptautinės migracijos politikos vystymo centro (ICMPD) ir Muitinės departamento (MD registruota 2015-11-27, Nr. 15B-9). Rugsėjo 28–30 d., spalio 1–7 d., spalio 19–28 d. ir lapkričio 2–6 d. dalyvauta įgyvendinant įvadinį BOMCA9 projekto etapą (*Inception phase*). Lapkričio 26 ir 27 d. Biškeke (Kirgizija) dalyvauta projekto atidarymo konferencijoje ir projekto priežiūros komiteto posėdyje.

Balandžio 27 d. Varšuvoje (Lenkija) dalyvauta trišaliame Lietuvos, Lenkijos ir Vokietijos atstovų susitikime dėl bendros ES „Dvynių“ projekto „Parama Ukrainos valstybinei mokesčių tarnybai stiprinant integruoto sienų valdymo elementus muitinės veiklos srityje“ (toliau – ES „Dvynių“ projektas) paraiškos rengimo. Birželio 11 d. Berlyne (Vokietija) dalyvauta susitikime dėl pasirengimo pristatyti minėto projekto paraišką ir birželio 22 ir 23 d. Kijeve (Ukraina) dalyvauta šio projekto pasiūlymo pristatyme. Liepos 6 d. iš ES delegacijos Ukrainoje gautas pranešimas, kad teiktas ES „Dvynių“ projekto pasiūlymas laimėjo atrankoje. Rugsėjo 6 d. Muitinės departamente organizuotas trišalis Lietuvos, Lenkijos ir Vokietijos atstovų susitikimas dėl projekto veiklų įgyvendinimo aptarimo ir konsorciumo sutarties derinimo. Rugsėjo 17–20 d. Kijeve (Ukraina) dalyvauta susitikime su Ukrainos valstybinės mokesčių tarnybos atstovais, kurio metu buvo

derinamos numatomos ES „Dvynių“ projekto veiklos. Rugsėjo 4 d. ES „Dvynių“ projekto sutarties projektas pateiktas Ukrainos valstybinei mokesčių tarnybai. Lapkričio 19 d. Muitinės departamente organizuotas Vokietijos muitinės atstovo – projekto nuolatinio patarėjo – darbinis susitikimas su projekto 3-iojo komponento veiklas įgyvendinsiančiais Lietuvos muitinės pareigūnais. Susitikimo metu aptarti praktiniai projekto įgyvendinimo aspektai. Gruodžio mėnesį tarp ES delegacijos Ukrainoje ir Vokietijos finansų ministerijos (pagrindinis ES „Dvynių“ projekto vykdytojas) pasirašyta Projekto įgyvendinimo sutartis (Nr. ENPI2015/369-527) bei tarp Vokietijos finansų ministerijos, Lenkijos finansų ministerijos ir Muitinės departamento prie LR finansų ministerijos pasirašyta Konsorciumo partnerių sutartis (MD registruota 2015-12-31, Nr. 15B-11). Gruodžio 28 d. gautas oficialus pranešimas dėl Projekto sutarties pasirašymo ir projekto veiklos pradėtos įgyvendinti.

Parengti Lietuvos Respublikos muitinės vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos teikimo komisijos nuostatai ir sudaryta Lietuvos Respublikos muitinės vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos teikimo komisija.

Koordinuotas Muitinės kriminalinės tarnybos pareigūno dalyvavimas pagal PMO vykdomą administracinių gebėjimo stiprinimo programą ekspertinės pagalbos ir konsultacijų teikimo misijoje Dušanbeje (Tadžikistanas) balandžio 13–17 d. Tadžikistano valstybinei muitinės tarnybai rizikos valdymo klausimais.

Vasario 10–12 d. pagal ES TAIEX programą Muitinės departamente organizuotas Ukrainos muitinės atstovų vizitas. Pareigūnai buvo supažindinti su Lietuvos muitinės struktūra, Muitinės departamento Tarifų skyriaus veikla, Integruotos tarifų valdymo sistemos funkcionalumu bei tarifinių kvotų administravimu Lietuvos muitinėje, taip pat lankėsi Vilniaus teritorinės muitinės krovinių poste „Kirtimai“.

Birželio 9–11 d. pagal EK TAIEX instrumentą Muitinės departamente organizuotas Gruzijos mokesčių ir muitinės administracijos delegacijos mokomasis vizitas, kurio metu pasidalyta muitinės pareigūnų ekspertine patirtimi dėl prekybos prekėmis formalumų supaprastinimo, Bendrosios tranzito konvencijos įgyvendinimo, muitų teisės aktų ir administracinių procedūrų tobulinimo.

Rugsėjo 22–24 d. pagal EK programą TAIEX Muitinės departamente organizuotas Ukrainos valstybinės mokesčių tarnybos delegacijos mokomasis vizitas, kurio metu pasidalyta Lietuvos muitinės pareigūnų ekspertine patirtimi dėl prekybos prekėmis formalumų supaprastinimo, Bendrosios tranzito konvencijos įgyvendinimo, muitų teisės aktų ir administracinių procedūrų tobulinimo. Taip pat supažindinta su praktiniu tranzito procedūros, įformintos naudojantis Naujos tranzito kontrolės sistemos (NCTS) priemonėmis, atlikimu.

Spalio 15 d. organizuota muitinės pareigūno komandiruotė į ES ir Ukrainos muitinių bendradarbiavimo pakomitečio, įsteigto vadovaujantis ES ir Ukrainos asociacijos susitarimu, posėdį Kijeve (Ukraina).

Vadovaujantis 2004 m. liepos 9 d. pasirašytu Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Moldovos Respublikos Vyriausybės susitarimu dėl bendradarbiavimo ir tarpusavio pagalbos muitinės veiklos srityse, lapkričio 9–12 d. Muitinės laboratorijoje organizuotas Moldovos muitinės laboratorijos atstovų mokomasis-konsultacinis vizitas, skirtas susipažinti su Muitinės laboratorijos kokybės vadybos sistema, atliekamais tyrimų metodais, tyrimo metodų įteisinimu ir akreditacijos reikalavimais.

Lapkričio 10–12 d. pagal EK programą TAIEX Muitinės departamente organizuotas Moldovos muitinės tarnybos pareigūnų vizitas, kurio metu dalytasi ekspertine patirtimi muitinio tikrinimo po muitinio įforminimo srityje.

7.2. Muitinės interesų atstovavimas teismuose administracinėse ir civilinėse bylose

62 Muitinės departamento sprendimai apskūsti Mokestinių ginčų komisijai prie LR Vyriausybės, 3 – Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai, 53 – pirmos instancijos teismams ir 26 – Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui.

Teismuose, Vyriausiojoje administracinių ginčų komisijoje ir Mokestinių ginčų komisijoje prie LR Vyriausybės vyko 204 posėdžiai.

Sprendimai priimti 163 bylose.

Pirmos instancijos teismuose (apygardų, apygardų administraciniuose teismuose) išnagrinėtos 67 bylos, iš jų 61 byla laimėta (bendra suma – 14 mln. 9 tūkst. 720 eurų), 4 bylos pralaimėtos (bendra suma – 85 tūkst. 886 eurai), 2 bylos grąžintos Muitinės departamentui nagrinėti iš naujo.

Lietuvos vyriausiajame administraciniame teisme išnagrinėtos 29 bylos, iš jų 23 bylos laimėtos (bendra suma – 2 mln. 105 tūkst. 910 eurų), 5 bylos pralaimėtos (mokesčių suma – 73 tūkst. 993 eurai; Muitinės departamento direktoriaus 2011-07-12 įsakymas Nr. 1B-392 pripažintas prieštaraujančiu įstatymams), 1 byla grąžinta I instancijos teismui nagrinėti iš naujo (bendra suma – 44 tūkst. 377 eurai).

Lietuvos apeliaciniame teisme išnagrinėta ir pralaimėta 1 byla.

Mokestinių ginčų komisijoje prie LR Vyriausybės išnagrinėtos 62 bylos, iš jų 54 bylos laimėta (mokesčių suma – 16 mln. 451 tūkst. 99 eurai), 2 bylos iš dalies laimėtos (bendra suma – 1 mln. 360 tūkst. 624

eurai), 2 bylos pralaimėtos (bendra suma – 12 tūkst. 303 eurai), 4 bylos grąžintos nagrinėti iš naujo (mokesčių suma – 3 mln. 322 tūkst. 544 eurai).

Vyriausiojoje administracinių ginčų komisijoje išnagrinėtos 4 bylos, iš jų 2 bylos laimėtos, 1 byla nutraukta dėl nežinybingumo ir 1 byla grąžinta nagrinėti iš naujo.

7.3. Lietuvos Respublikos muitinėje gauti ir išnagrinėti skundai

Gautas 371 skundas, priimta 613 sprendimų (bendra mokesčių suma – 31 mln. 907 tūkst. 287 eurai), iš jų:

- patvirtinti teritorinės muitinės sprendimą arba skundą atmesti kaip nepagrįstą – 180 (bendra suma – 20 mln. 369 tūkst. 393 eurai);
- pavesti teritorinei muitinei atlikti kartotinį patikrinimą ir priimti naują sprendimą arba grąžinti teritorinei muitinei nagrinėti iš naujo – 91 (bendra suma – 4 mln. 492 tūkst. 143 eurai);
- skundą laikyti nepaduotu ir grąžinti jį mokesčių mokėtojui arba palikti skundą nenagrinėtu – 14 (bendra suma – 408 tūkst. 810 eurų);
- panaikinti teritorinės muitinės sprendimą arba patenkinti skundą – 31 (bendra suma – 755 tūkst. 622 eurai);
- pakeisti teritorinės muitinės sprendimą – 29 (bendra suma – 371 tūkst. 678 eurai);
- iš dalies panaikinti arba iš dalies patvirtinti teritorinės muitinės sprendimą – 16 (bendra suma – 1 mln. 697 tūkst. 640 eurų);
- kiti (dėl skundo trūkumų pašalinimo, termino skundai paduoti atnaujinimo, skundo nagrinėjimo sustabdymo, mokestinio ginčo bylos proceso atnaujinimo) – 252.

7.4. Administracinė tarpusavio pagalba

Siekdama užtikrinti tinkamą teisės aktų, už kurių įgyvendinimą atsakinga muitinė, laikymąsi, užkirsti kelią muitinės įstatymų pažeidimams, vykdyti tokių pažeidimų tyrimą, užtikrinti muitinės rinkliavų, muitų ir kitų mokesčių surinkimą, normų, susijusių su prekių tikrinimu ir gabenimu, taikymą, muitinė glaudžiai bendradarbiauja su užsienio valstybių, ypač kaimyninių šalių (Lenkijos Respublikos, Latvijos Respublikos, Baltarusijos Respublikos, Rusijos Federacijos, Ukrainos) muitinių administracijomis.

Administracinės tarpusavio pagalbos srityje taip pat bendradarbiaujama su Lietuvos Respublikos teisėsaugos ir kitomis valstybės institucijomis; nagrinėjami gauti paklausimai ir prašymai iš Lietuvos Respublikos fizinių ir juridinių asmenų.

Vadovaujantis Tarybos reglamentu (EB) Nr. 515/97 dėl EB valstybių narių administracinių institucijų tarpusavio pagalbos ir pastarųjų bei Komisijos bendradarbiavimo, siekiant užtikrinti teisingą muitų ir žemės ūkio teisės aktų taikymą bei dvišaliais susitarimais, dažniausiai bendradarbiaujama atliekant tyrimus dėl nebaigtų tranzito procedūrų, teikiama informacija prekių įvežimo į Lietuvos ir kaimyninių valstybių teritorijas ar prekių neišvežimo iš jų, taip pat muitinės vertės nustatymo ir mokesčių apskaičiavimo, muitinio įforminimo metu pateiktų duomenų tikrumo klausimais. Gauti 1 045 tokio pobūdžio paklausimai. Lietuvos Respublikos muitinė įvairiais muitų teisės pažeidimų klausimais į kitų šalių muitines kreipėsi 638 kartus.